EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

مجموعة أسئلة تهم الأسرة المسلمة

Majmūʿat asʾila tahumm al-usra al-muslima

Întrebări pentru familia musulmană

Muḥammad ibn Ṣāliḥ
al-ʿUthaymīn

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

Întrebări pentru familia musulmană

Răspunsuri despre căsătorie, îmbrăcăminte și educația copiilor

مجموعة أسئلة تهم الأسرة المسلمة

Majmūʿat asʾila tahumm al-usra al-muslima

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: مجموعة أسئلة تهم الأسرة المسلمة
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Ediția arabă rezervă autorului drepturile de tipărire și permite retipărirea pentru distribuție gratuită după consultarea Fundației Șeicului Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Culegere îngrijită de Fundația Șeicului Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn. Dār al-Waṭan, Riad, ediția I, 1423 H / 2002.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Prefață 1
1 Întrebări pentru familia musulmană 2
Folosirea perucii 2
Smulgerea părului 3
Strângerea părului în partea de sus a capului 4
Înfrumusețarea femeii are limite 6
Purtarea țesăturii de blugi nu constituie în sine imitare 9
Aranjarea părului 11
Straturile acoperământului feței 12
Fermoarul la îmbrăcămintea femeii 13
Acoperirea femeii în incinta sacră 13
Hainele scurte 14
Ce se înțelege prin pieptănătura înclinată 15
Izolarea femeii cu șoferul 17
Diferite mijloace de înfrumusețare 22
Vorbirea femeii cu bărbații 24
Fața este locul ispitei 30
Nu este îngăduită descoperirea brațelor 33
Parfumul femeii în afara casei 33
Reguli pentru familiile care locuiesc împreună 35
Oprirea purtării niqābului 37
Între soț și soție nu există părți ale trupului care trebuie ascunse 38
Când femeia este silită să renunțe la acoperire 41
Îmbrăcămintea cerută de Lege 43
Hainele scurte 44
Descoperirea feței în mașină 46
Salutarea femeii 46
Chestiuni aparte 48
Obligativitatea acoperirii feței 48
Consultarea unui medic de către femeie 51
Izolarea în caz de necesitate 51
Intrarea unui nevăzător la femei 52

Învățământul mixt nu este îngăduit 53
Munca femeii împreună cu bărbații 54
Munca îngăduită 56
Este interzisă privirea imaginilor cântărețelor și actrițelor 57
2 Răspunsuri despre căsătorie 64
3 Întrebări despre jucăriile copiilor 90
4 Întrebări despre îmbrăcămintea copiilor 96
Glosar 102
Bibliografie 104
Indice 105

Prefață

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător!

Toată lauda I se cuvine lui Allah. Îl lăudăm, Îi cerem ajutorul și iertarea și căutăm adăpost la Allah de răul sufletelor noastre și de faptele noastre rele. Pe cel pe care Allah îl călăuzește nimeni nu-l poate rătăci, iar pe cel pe care El îl lasă în rătăcire nimeni nu-l poate călăuzi. Mărturisim că nimeni nu este vrednic de adorare în afară de Allah, Singurul, fără asociat, și mărturisim că Muḥammad este robul și Trimisul Său. Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace, lui, familiei sale, însoțitorilor săi și celor care îi urmează cu bunătate până în Ziua Judecății.

Acestea fiind spuse, Fundația Șeicului Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn are bucuria de a prezenta aceste răspunsuri juridice valoroase ale venerabilului nostru șeic, învățatul Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn — Allah Preaînaltul să aibă milă de el.

Îl rugăm pe Allah Preaînaltul să facă această lucrare închinată numai Lui, potrivită mulțumirii Sale și folositoare robilor Săi. Prin bunăvoința și generozitatea Sa, să-i dăruiască șeicului nostru, autorul, răsplată, să-i înalțe rangul printre cei călăuziți și să-i facă sălaș în întinsele Sale Grădini. El aude și răspunde.

Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace Profetului nostru Muḥammad, familiei sale, însoțitorilor săi și celor care îi urmează cu bunătate.

Comisia științifică a Fundației Șeicului Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

1 Întrebări pentru familia musulmană

Folosirea perucii
Întrebare: Printre lucrurile pe care femeia le folosește pentru înfrumusețare se numără așa-numita perucă, adică părul artificial pus pe cap. Îi este îngăduit femeii să o folosească?

Răspuns: Peruca este interzisă și intră în categoria adăugării de păr, chiar dacă părul nu este prins efectiv de cel al femeii. Ea face ca părul de pe capul femeii să pară mai lung decât este în realitate și seamănă astfel cu adăugarea de păr.

وقد لعن النبي صلى الله عليه وسلم الواصلة والمستوصلة

Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a blestemat-o pe cea care adaugă păr și pe cea care cere să i se adauge păr.[1]

Însă, dacă femeia nu are deloc păr pe cap, de pildă dacă este cheală, nu este nimic rău să folosească peruca pentru a ascunde acest defect, fiindcă îndepărtarea defectelor este îngăduită.

1 Relatat de al-Bukhārī, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre femeia care cere să fie tatuată, nr. 5947; și de Muslim, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre interzicerea adăugării de păr, nr. 2124.

ولهذا أذن النبي صلى الله عليه وسلم لمن قطعت أنفه في إحدى الغزوات أن يتخذ أنفا من ذهب

De aceea, Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — i-a îngăduit celui căruia îi fusese tăiat nasul într-una dintre expedițiile militare să-și facă un nas din aur.

La fel, dacă nasul este strâmb și îl îndreaptă sau dacă îndepărtează, de exemplu, o pată neagră, nu este nimic rău în aceasta. Însă ceea ce se face fără a îndepărta un defect, precum tatuarea și smulgerea părului din sprâncene, este oprit. Folosirea perucii rămâne interzisă chiar dacă soțul o îngăduie și este mulțumit de ea, fiindcă nimeni nu poate îngădui sau aproba ceea ce Allah a interzis.

Smulgerea părului

Întrebare: Se observă că unele femei îndepărtează ori subțiază părul sprâncenelor pentru frumusețe și împodobire. Care este hotărârea în această privință?

Răspuns: Această chestiune are două situații. **Prima:** să facă aceasta prin smulgere. Aceasta este interzisă și face parte dintre păcatele mari, fiindcă este acel *namș* al cărui făptuitor a fost blestemat de Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace.

A doua: să facă aceasta prin tundere sau radere. Învățații au păreri diferite dacă aceasta intră ori nu în categoria *namș*. Este mai bine să se ferească de acest lucru.

Cât despre părul neobișnuit, care crește în locuri unde nu crește în mod obișnuit, de pildă dacă femeii îi crește mustață sau păr pe obraz, nu este nimic rău să-l îndepărteze. Acesta este neobișnuit și o desfigurează pe femeie. Însă, în privința sprâncenelor, este firesc ca ele să fie fine și subțiri sau dese și late. Ceea ce este obișnuit se lasă neatins, fiindcă oamenii nu socotesc acest lucru un defect, ci găsesc frumusețe fie în lipsa lui, fie în

prezența lui. Nu este unul dintre lucrurile care constituie un defect pe care omul are nevoie să-l îndepărteze.

Strângerea părului în partea de sus a capului
Întrebare: Printre metodele folosite de femeie pentru frumusețe și împodobire se numără punerea unei umpluturi în păr, astfel încât părul să fie strâns într-o ridicătură deasupra capului. Care este hotărârea asupra acestui lucru?

Răspuns: Dacă părul este strâns sus, deasupra capului, aceasta intră sub avertismentul venit de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — în cuvintele sale:

صنفان من أهل النار لم أرهما بعد

Două feluri de oameni dintre locuitorii Focului încă nu i-am văzut.

A pomenit hadithul, în care se spune:

نساء كاسيات عاريات، مائلات مميلات، رؤوسهن
كأسنمة البخت المائلة

Femei îmbrăcate, dar dezgolite, abătute de la calea dreaptă și abătându-i și pe alții, ale căror capete sunt precum cocoașele înclinate ale cămilelor cu două cocoașe.[2]

Prin urmare, dacă părul este strâns deasupra capului, acest lucru este oprit. Dacă este, de pildă, la ceafă, nu este nimic rău, cu excepția cazului în care femeia iese la piață. În acea situație ar constitui afișare a podoabelor, fiindcă forma lui s-ar vedea de sub mantie. Aceasta intră în categoria afișării podoabelor și este una dintre cauzele ispitirii, astfel că nu este îngăduită.

Întrebare: S-a răspândit obiceiul ca fata să-și tundă părul până la umeri pentru înfrumusețare, să poarte încălțăminte

2 Relatat de Muslim, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre femeile îmbrăcate, dar dezgolite, nr. 2128.

foarte înaltă și să folosească produsele de înfrumusețare cunoscute. Care este hotărârea asupra acestor lucruri?

Răspuns: Dacă femeia își tunde părul astfel încât să semene cu părul bărbaților, acest lucru este interzis și face parte dintre păcatele mari, fiindcă:

لأن النبي صلى الله عليه وسلم لعن المتشبهات من النساء بالرجال

Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — le-a blestemat pe femeile care îi imită pe bărbați.[3]

Dacă tunsoarea nu ajunge să semene cu a bărbaților, învățații au trei păreri: unii au spus că este îngăduită și nu este nimic rău în ea, alții au spus că este interzisă, iar alții că este nerecomandată. Părerea cunoscută a școlii imamului Aḥmad este că este nerecomandată.

Într-adevăr, nu ar trebui să preluăm orice obicei al altora care ajunge la noi. Nu cu mult timp în urmă vedeam femeile mândrindu-se cu părul lor bogat și lung. De ce doresc astăzi să-și scurteze părul și merg să facă acest lucru venit la noi din alte țări? Nu resping orice lucru nou, însă resping tot ceea ce duce societatea la obiceiuri preluate de la nemusulmani.

Cât despre încălțămintea înaltă, ea nu este îngăduită dacă iese din ceea ce este obișnuit și duce la afișarea podoabelor și a femeii și la atragerea privirilor asupra ei, fiindcă Allah Preaînaltul spune:

﴿وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ﴾

Și nu vă arătați podoabele precum se arătau în vremea de demult a neștiinței!

Coran, al-Aḥzāb 33:33 — fragment

3 Relatat de al-Bukhārī, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre bărbații care imită femeile și femeile care imită bărbații, nr. 5885.

Orice lucru prin care femeia își afișează frumusețea, se arată și se distinge între femei în scopul înfrumusețării este interzis și nu îi este îngăduit. Cât despre produsele de înfrumusețare, nu este nimic rău să fie folosite, dacă nu există în ele vătămare sau ispitire.

Întrebare: Care este hotărârea asupra folosirii kohlului de către femeie?

Răspuns: Folosirea kohlului este de două feluri. **Primul:** folosirea lui pentru întărirea vederii, îndepărtarea înceţoşării ochiului, curățarea și limpezirea lui, fără a avea un efect de înfrumusețare.
Aceasta nu este greșită; dimpotrivă, este un lucru pe care se cuvine să-l facă, fiindcă:

لأن النبي صلى الله عليه وسلم كان يكتحل في عينيه

Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — își dădea cu kohl la ochi.

Cu atât mai mult dacă este folosit kohlul din ithmid. **Al doilea fel:** folosirea lui pentru frumusețe și împodobire. Aceasta este de dorit pentru femei, fiindcă femeii i se cere să se înfrumusețeze pentru soțul ei. Cât despre bărbați, chestiunea trebuie cercetată, iar eu mă abțin să mă pronunț asupra ei. S-ar putea face deosebire între tânărul în privința căruia există teama că folosirea kohlului ar provoca ispitire — și atunci i se interzice — și bărbatul în vârstă în privința căruia nu există această teamă — și atunci nu i se interzice.

Înfrumusețarea femeii are limite

Întrebare: Îi este îngăduit femeii să folosească machiaj pentru soțul ei? Îi este îngăduit să apară astfel înaintea familiei sale și înaintea unor femei musulmane?

Răspuns: Înfrumusețarea femeii pentru soțul ei, în limitele prescrise, este unul dintre lucrurile pe care se cuvine să le facă. Cu cât se înfrumusețează mai mult pentru soțul ei, cu atât contribuie mai mult la iubirea lui pentru ea și la buna înțelegere

dintre ei. Acesta este unul dintre scopurile Legii islamice. Prin urmare, dacă machiajul o înfrumusețează și nu îi dăunează, nu este nimic rău și nu există nicio restricție în folosirea lui.

Însă am auzit că machiajul dăunează pielii feței și că, din cauza lui, pielea se schimbă urât înainte de vreme, mai devreme decât s-ar schimba la bătrânețe. Le rog pe femei să-i întrebe pe medici despre aceasta. Dacă se dovedește astfel, folosirea machiajului ar fi fie interzisă, fie cel puțin nerecomandată, fiindcă orice lucru care îl duce pe om la desfigurare și urâțire este fie interzis, fie nerecomandat.

Cu acest prilej, aș dori să pomenesc și ceea ce se numește lac de unghii: un produs pe care femeia îl pune pe unghii și care formează o peliculă. Femeii care se roagă nu îi este îngăduit să-l folosească, fiindcă împiedică apa să ajungă la unghie în timpul purificării. Cel care face abluțiunea sau îmbăierea rituală nu poate folosi nimic care împiedică apa să ajungă la ceea ce trebuie spălat, fiindcă Allah spune:

﴿فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ﴾

Spălați-vă fețele și mâinile!
Coran, al-Mā'ida 5:6 — fragment

Dacă are lac pe unghii, acesta împiedică apa să ajungă la ele și nu se poate spune că și-a spălat mâna. Astfel, ar fi omis o obligație a abluțiunii sau a îmbăierii rituale. Cât despre femeia care nu se roagă, nu este nimic rău dacă îl folosește, cu excepția cazului în care acest obicei este specific femeilor nemusulmane: atunci nu este îngăduit, fiindcă presupune imitarea lor.

Am auzit că unii oameni au dat răspunsul juridic potrivit căruia aceasta ar fi asemenea purtării încălțărilor *khuff*, astfel încât femeia l-ar putea folosi o zi și o noapte dacă se află acasă și trei zile dacă se află în călătorie. Însă acest răspuns este greșit. Nu orice lucru cu care oamenii își acoperă trupurile este asemănător încălțărilor khuff. Legea islamică a venit cu îngăduința ștergerii peste acestea, de obicei din nevoia care există: piciorul are nevoie

de căldură și de acoperire, fiindcă atinge pământul, pietricelele, frigul și altele asemenea. De aceea, Legiuitorul a rezervat această îngăduință celor două încălțări. S-ar putea încerca o analogie cu turbanul, dar aceasta nu este corectă: turbanul se află pe cap, iar obligația privitoare la cap este ușurată de la început, fiind aceea de a-l șterge. Fața, dimpotrivă, trebuie spălată. De aceea, Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — nu i-a îngăduit femeii să șteargă peste mănuși, deși ele îi acoperă mâna. În cele două culegeri autentice, în hadithul lui al-Mughīra ibn Shuʿba, se relatează:

أن النبي صلى الله عليه وسلم توضأ وعليه جبة ضيقة الكمين

فلم يستطع إخراج يديه، فأخرج يديه من تحتها فغسلها

Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a făcut abluțiunea purtând o mantie cu mâneci strâmte și nu a putut să-și scoată mâinile. Atunci și-a scos mâinile pe dedesubtul ei și le-a spălat.[4]

Aceasta arată că omului nu îi este îngăduit să pună orice barieră care împiedică apa să ajungă la piele pe același plan cu turbanul și încălțările khuff. Musulmanul are datoria să depună tot efortul pentru a cunoaște adevărul și să nu se avânte să dea un răspuns juridic decât având conștiința că Allah Preaînaltul îl va întreba despre el, fiindcă el vorbește în numele Legii lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Întrebare: Care este hotărârea asupra purtării de către femeie a hainelor strâmte și a pantalonilor?

4 Relatat de al-Bukhārī, Cartea rugăciunii, capitolul despre mantia siriană, nr. 363; și de Muslim, Cartea purificării, capitolul despre ștergerea peste încălțările khuff, nr. 274.

Hainele strâmte și purtarea pantalonilor nu sunt potrivite pentru femeie. Dacă o văd bărbați care nu îi sunt maḥram, nu există nicio îndoială că acest lucru este interzis, fiindcă pricinuiește o mare ispită. S-a transmis de la Trimisul lui Allah — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — că a spus:

صنفان من أهل النار لم أرهما بعد، نساء كاسيات
عاريات مائلات مميلات

Două categorii dintre locuitorii Focului nu le-am văzut încă: femei îmbrăcate, dar dezbrăcate, abătute și care îi abat pe alții.[5]

Și a continuat până la sfârșitul hadithului. Unii învățați au explicat că femeia *„îmbrăcată, dar dezbrăcată”* poartă haine care nu o acoperă în întregime, fie pentru că sunt strâmte, fie pentru că sunt subțiri, fie pentru că sunt scurte. Prin urmare, femeia trebuie să se ferească de acestea.

Purtarea țesăturii de blugi nu constituie în sine imitare
Întrebare: Există un tip de țesătură numit denim, din care se croiesc diferite haine pentru copii, băieți și fete, și care se remarcă prin rezistență. Dificultatea este că necredincioșii și alții poartă această țesătură sub forma bine-cunoscuților pantaloni strâmți. Folosirea ei în alte croieli decât pantalonii strâmți, pentru rezistența și calitatea ei, intră în categoria imitării?

Imitarea înseamnă ca omul să facă un lucru care le este specific celor pe care îi imită. Dacă folosește această țesătură sau alta într-un fel asemănător îmbrăcămintei necredincioșilor, atunci este imitare. Însă simplul fapt că hainele necredincioșilor sunt făcute din această țesătură nu constituie o problemă, dacă ea este croită altfel decât îmbrăcămintea lor, într-un chip care se deosebește de felul lor de a se îmbrăca. Chiar dacă ar deveni cunoscuți pentru

5 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

folosirea acestei țesături, important este ca înfățișarea hainei să nu fie cea a hainelor pe care le poartă necredincioșii.

Întrebare: Știm că unchiul din partea tatălui este unul dintre bărbații maḥram înaintea cărora femeia se poate descoperi. Dar dacă acest unchi face glume obscene cu ea, îi este îngăduit să nu-l mai întâlnească din pricina acestor glume?

Dacă unchiul face cu fiicele fratelui său glume care trezesc bănuieli, nu le este îngăduit să vină la el și nici să-și descopere fețele înaintea lui. Învățații care au îngăduit ca femeia să-și descopere fața înaintea unui maḥram au pus condiția să nu existe ispită. Faptul că acest bărbat face glume obscene cu fiicele fratelui său înseamnă că există teama ca el să le ispitească. Datoria este să se țină departe de cauzele ispitei.

Să nu te mire că dorința cuiva se poate îndrepta chiar către rudele sale maḥram — la Allah căutăm ocrotire! Privește exprimarea coranică. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَلَا تَنكِحُواْ مَا نَكَحَ ءَابَآؤُكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ فَـٰحِشَةً وَمَقْتًا وَسَآءَ سَبِيلًا﴾

Și nu vă căsătoriți cu femeile cu care s-au căsătorit tații voștri, în afară de ceea ce s-a petrecut în trecut. Aceasta este o faptă rușinoasă, un lucru vrednic de ură și o cale rea.

Coran 4:22

Iar despre adulter a spus:

﴿وَلَا تَقْرَبُواْ ٱلزِّنَىٰٓ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ فَـٰحِشَةً وَسَآءَ سَبِيلًا﴾

Și nu vă apropiați de adulter! El este o faptă rușinoasă și o cale rea.

Coran 17:32

Aceasta arată că a te căsători cu femeile care îți sunt maḥram este mai grav, ca faptă abjectă, decât adulterul.

Pe scurt, răspunsul este că ele trebuie să stea departe de unchiul lor și să nu-și descopere fețele înaintea lui atât timp cât văd din partea lui aceste glume urâte, care dau temei bănuielii.

Aranjarea părului

Întrebare: Îi este îngăduit femeii să-și aranjeze părul într-un stil modern, fără intenția de a imita femeile necredincioase, ci pentru soțul ei?

Din ceea ce am aflat, aranjarea părului se face pentru sume mari, pe care le-ai putea numi risipă de bani. Le sfătuiesc pe femeile noastre să evite acest lux. Femeia se poate înfrumusețа pentru soțul ei într-un fel care nu risipește astfel banii, fiindcă Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

نهى عن إضاعة المال

a interzis risipirea averii.

Întrebare: Care este hotărârea asupra faptului că unele femei își iau modelele din revistele de modă, dacă nu urmăresc să țină pasul cu moda și cu Occidentul? Este aceasta imitare a femeilor necredincioase, având în vedere că ele poartă haine și alte lucruri produse în Occident?

Am cercetat multe dintre aceste reviste și am găsit că sunt reviste indecente, lipsite de rușine, corupătoare și răuvoitoare. Noi, în Regatul Arabiei Saudite — țara căreia nu-i cunoaștem, slavă lui Allah, o alta asemenea în păstrarea Legii lui Allah și a bunelor moravuri —, avem tot dreptul să dezaprobăm prezența unor asemenea reviste în piețele noastre și în atelierele de croitorie. Ceea ce se vede în ele este și mai grav decât ceea ce se aude despre ele. Niciunei femei și niciunui bărbat nu îi este îngăduit să cumpere aceste reviste, să le privească sau să le răsfoiască, fiindcă sunt o ispită.

Omul le poate cumpăra închipuindu-și că este ferit de răul lor. Însă propriul suflet și Satana nu încetează să-l ademenească până

când cade în capcana și în lațul lor și alege dintre modelele lor unele care nu se potrivesc mediului islamic.

Le avertizez pe toate femeile, precum și pe cei care răspund de ele, să nu țină asemenea reviste în casele lor, din pricina marii ispite pe care o cuprind și a pericolului pentru moravurile și religia noastră.

Straturile acoperământului feței

Întrebare: Se știe că acoperământul pe care femeia îl folosește pentru față poate avea mai multe straturi. Câte straturi ar trebui să-și pună femeia pe față?

Femeia are datoria să-și acopere fața înaintea bărbaților care nu îi sunt maḥram, cu un acoperământ prin care să nu se vadă culoarea pielii, indiferent dacă are un strat, două sau mai multe. Dacă materialul este des, astfel încât pielea nu se vede prin el, este de ajuns un singur strat. Dacă nu este suficient, se adaugă două, trei sau patru. Important este ca acoperământul să nu lase să se vadă culoarea pielii. Un material prin care culoarea se vede nu este suficient, așa cum folosesc unele femei. Scopul nu este ca femeia să pună pur și simplu ceva pe față, ci să-și acopere fața, astfel încât să nu fie vizibilă celor care nu îi sunt maḥram. Femeile trebuie să se teamă de Allah în privința lor și a fiicelor comunității lor. Dacă o femeie iese cu fața descoperită sau aproape descoperită, o alta îi urmează exemplul, apoi o a treia, până când acest lucru se răspândește printre femei. S-a transmis în mod autentic de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — că a spus:

من سن في الإسلام سنة سيئة فعليه وزرها ووزر من عمل بها إلى يوم القيامة

Cine introduce în Islam o practică rea poartă păcatul ei și păcatul celor care o urmează până în Ziua Învierii.[6]

6 Relatat de Muslim, Cartea zakātului, capitolul despre îndemnul la milostenie, nr. 1017.

Țara noastră, slavă lui Allah, își păstrează religia în actele de adorare, în moravuri și în relațiile dintre oameni. Așa și trebuie să fie, căci din această țară a pornit lumina Islamului și la ea se întoarce. Avem datoria să ne păstrăm religia, purtarea și moravurile primite din Legea noastră, ca să fim cea mai bună comunitate adusă la iveală pentru oameni.

Nu trebuie să adoptăm orice noutate care ajunge la noi din afara țării. Dimpotrivă, ea trebuie cercetată: dacă este folositoare și nu cuprinde ceva oprit de Legea islamică, o adoptăm; dacă are ceva oprit, o respingem și o ținem departe de comunitatea noastră, ca să ne păstrăm religia, moravurile și relațiile dintre noi.

Fermoarul la îmbrăcămintea femeii

Întrebare: Unele femei obișnuiesc să aibă în spatele rochiei o deschidere cu fermoar, pe care o desfac atunci când îmbracă rochia. Care este hotărârea asupra acestui lucru?

Nu cunosc vreun impediment ca fermoarul — adică deschiderea hainei — să fie în spate, cu excepția cazului în care ar constitui imitare. Însă astăzi acest lucru a devenit răspândit și frecvent printre musulmani, în special la copii.

Regula de bază în celelalte lucruri, în afară de actele de adorare, este îngăduința. Obiceiurile, relațiile dintre oameni, alimentele și altele sunt, în principiu, îngăduite, în afara celor pentru care există o dovadă a interzicerii. În cazul actelor de adorare este invers: regula de bază este oprirea, în afara celor pentru care există o dovadă că sunt rânduite de Lege.

Acoperirea femeii în incinta sacră

Întrebare: Multe femei întreabă despre hotărârea descoperirii feței în incinta sacră, fiindcă au auzit pe unii spunând că femeii îi este îngăduit să-și descopere fața acolo și în timpul ʿumrei. Care este răspunsul hotărâtor în această privință?

Răspunsul hotărâtor este că femeii nu îi este îngăduit să-și descopere fața nici în Moscheea Sacră, nici în piețe, nici în celelalte moschei. Dimpotrivă, dacă se află lângă ea bărbați care nu îi sunt maḥram, are datoria să-și acopere fața, căci fața este o

parte care trebuie ferită de privirea lor. Textele din Cartea lui Allah și din Sunna Trimisului Său — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, precum și judecata sănătoasă arată toate că femeia trebuie să-și acopere fața înaintea bărbaților care nu îi sunt maḥram, din pricina ispitei și a stârnirii dorinței pe care le pricinuiește descoperirea ei.

Nu se cuvine să fie amăgită de ceea ce fac unele femei, care își pierd sfiala și părăsesc acoperirea: își descoperă fața, părul, gâtul, brațele și partea de sus a pieptului și merg prin piețe de parcă ar merge în propriile case.

Ea trebuie să se teamă de Allah în privința ei și a robilor lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, căci Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — spune:

ما تركت بعدي فتنة أضر على الرجال من النساء

Nu am lăsat după mine nicio ispită mai dăunătoare pentru bărbați decât femeile.[7]

Cât despre femeia aflată în iḥrām pentru hajj sau ʿumra, este rânduit ca ea să-și descopere fața în casă și în cort. Are însă datoria să o acopere dacă în jurul ei se află bărbați care nu îi sunt maḥram, fie că se află în moschee, fie în alt loc.

Hainele scurte

Întrebare: În unele țări islamice se răspândește purtarea rochiilor până la genunchi. Unele femei, tratând lucrurile cu ușurință, au rochii care se ridică puțin mai sus de genunchi. Care este hotărârea asupra acestui lucru și care este sfatul dumneavoastră pentru femeile nepăsătoare față de acoperire?

7 Relatat de al-Bukhārī, Cartea căsătoriei, capitolul despre răul femeii de care trebuie să te ferești, nr. 5096; și de Muslim, Cartea înduioșării inimilor, capitolul despre faptul că cei mai mulți locuitori ai Paradisului sunt săraci, iar cei mai mulți locuitori ai Focului sunt femei, nr. 2740.

Femeii îi este interzis să-și descopere gambele înaintea celor care nu îi sunt maḥram. Descoperirea feței înaintea lor este și mai gravă, căci oamenii sunt mai ispitiți de chipuri decât de gambe.

Cartea și Sunna au dovedit că acoperirea este obligatorie. Am explicat aceasta într-o epistolă pe care am numit-o *„Tratat despre hijab”*. Este o epistolă scurtă. În privința hadithurilor care, la prima vedere, par să îngăduie descoperirea feței, am dat două răspunsuri: unul general și unul amănunțit pentru fiecare dovadă despre care s-a spus că ar indica îngăduința descoperirii feței. Le sfătuiesc pe femeile care poartă rochii scurte, până la genunchi sau mai sus de ei, să se teamă de Allah în privința lor și a comunității lor și să nu fie o cauză a răspândirii acestui obicei rău. Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

من سن في الإسلام سنة سيئة فعليه وزرها ووزر من عمل بها إلى يوم القيامة

Cine introduce în Islam o practică rea poartă păcatul ei și păcatul celor care o urmează până în Ziua Învierii.[8]

Ce se înțelege prin pieptănătura înclinată

Întrebare: Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

صنفان من أهل النار لم أرهما: قوم معهم سياط كأذناب البقر يضربون بها الناس، ونساء كاسيات عاريات، مائلات مميلات، رؤوسهن كأسنمة البخت المائلة، لا

8 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها، وإن ريحها ليوجد من مسيرة كذا وكذا

Două categorii dintre locuitorii Focului nu le-am văzut: oameni care au bice asemenea cozilor de vacă, cu care îi lovesc pe oameni, și femei îmbrăcate, dar dezbrăcate, abătute și care îi abat pe alții, ale căror capete sunt asemenea cocoașelor înclinate ale cămilelor cu două cocoașe. Ele nu vor intra în Paradis și nici nu îi vor simți mireasma, deși mireasma lui se simte de la o asemenea și asemenea depărtare.

Se cere lămurirea cuvântului *„care îi abat pe alții”*. Sunt avute în vedere femeile cu o pieptănătură înclinată sau femeile care înclină spre bărbați?
În acest hadith, Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

صنفان من أهل النار لم أرهما

Două categorii dintre locuitorii Focului nu le-am văzut.

Apoi a pomenit o categorie și a spus despre cea de-a doua:

نساء كاسيات عاريات، مائلات مميلات، رؤوسهن كأسنمة البخت المائلة لا يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها، وإن ريحها ليوجد من مسيرة كذا وكذا

Femei îmbrăcate, dar dezbrăcate, abătute și care îi abat pe alții, ale căror capete sunt asemenea cocoașelor înclinate ale cămilelor cu două cocoașe. Ele nu vor intra în Paradis și nici nu îi vor simți mireasma, deși mireasma lui se simte de la o asemenea și asemenea depărtare.[9]

9 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

În sens general, *„abătută”* este orice femeie care se abate de la calea cea dreaptă prin îmbrăcăminte, înfățișare, vorbire sau altceva. Cele *„care îi abat pe alții”* sunt cele care le abat pe alte femei prin practicile lor ispititoare, astfel încât se îndreaptă spre ele și cei dintre robii lui Allah care sunt înclinați spre asemenea lucruri.

Cât despre pieptănătura înclinată, unii învățați au spus că intră în această categorie, fiindcă femeia își înclină părul astfel, pe când Sunna este contrară acestui lucru. De aceea, femeile ar trebui să evite această pieptănătură: este posibil să intre sub incidența hadithului. Nu este un lucru mărunt, pe care femeia să-l trateze cu ușurință. Mai bine și mai potrivit este ca omul să lase ceea ce îi trezește îndoiala pentru ceea ce nu i-o trezește. Există multe pieptănături care le fac de prisos pe cele interzise.

Izolarea femeii cu șoferul

Întrebare: Unii oameni își trimit fiicele la școală sau în alte locuri cu șoferi care nu le sunt maḥram, fără să se gândească la urmările acestor fapte. Vă rugăm să-i sfătuiți.

Această situație se încadrează într-unul dintre două cazuri.

Primul: împreună cu șoferul se află mai multe femei, astfel încât el nu rămâne singur cu niciuna dintre ele. Nu este nicio problemă dacă deplasarea are loc în interiorul localității. Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

لا يخلون رجل بامرأة

Un bărbat să nu rămână singur cu o femeie.[10]

Această situație nu constituie izolare cu o femeie, cu condiția ca șoferul să fie demn de încredere. Dacă nu este demn de încredere, nu îi este îngăduit să rămână numai cu femeile fără un maḥram adult și cu judecată sănătoasă.

10 Relatat de al-Bukhārī, Cartea jihadului și a expedițiilor, capitolul despre cel care s-a înscris într-o oaste, iar soția lui a plecat la pelerinaj, nr. 3006; și de Muslim, Cartea pelerinajului, capitolul despre călătoria femeii cu un maḥram pentru hajj sau pentru alt scop, nr. 1341.

Al doilea: șoferul pleacă singur cu o singură femeie. Acest lucru nu este îngăduit nici măcar pentru un minut, fiindcă a rămâne numai ei doi constituie izolare. Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a interzis-o prin cuvintele:

لا يخلون رجل بامرأة

Un bărbat să nu rămână singur cu o femeie.

Și a spus:

أن الشيطان ثالثهما

Satana este al treilea dintre ei.

Prin urmare, celor care răspund de femei nu le este îngăduit să le lase să meargă cu șoferii în această situație. Nici femeii nu îi este îngăduit să meargă singură cu șoferul fără un maḥram, fiindcă aceasta înseamnă neascultare față de Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — și, prin aceasta, neascultare față de Allah, Binecuvântat și Preaînalt. Cine ascultă de Trimis — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — ascultă de Allah Preaînaltul. Allah Preaînaltul a spus:

﴿مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ ٱللَّهَ﴾

Cine ascultă de Trimis ascultă de Allah.
Coran 4:80 — fragment

Și a spus:

﴿وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَٰلًا مُّبِينًا﴾

Iar cine nu ascultă de Allah și de Trimisul Său a căzut într-o rătăcire vădită.
Coran 33:36 — fragment

Fraţi în Islam, avem datoria să ascultăm de Allah şi să împlinim porunca Lui şi porunca Trimisului Său — Allah să-l binecuvânteze şi să-i dăruiască pace —, pentru marele folos şi bunul sfârşit pe care le aduce aceasta.

Noi, musulmanii, trebuie să fim grijulii cu onoarea rudelor noastre maḥram şi să nu le dăm pe mâna Satanei ca să se joace cu ele, căci Satana târăşte omul spre ispită şi rătăcire.
Îi avertizez pe fraţii mei împotriva nepăsării şi a lipsei de grijă faţă de bunăstarea lumească pe care Allah ne-a dăruit-o. Să luăm aminte la versetele în care Allah spune:

﴿وَأَصْحَٰبُ ٱلشِّمَالِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلشِّمَالِ فِى سَمُومٍ وَحَمِيمٍ
وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَبْلَ ذَٰلِكَ
مُتْرَفِينَ وَكَانُوا۟ يُصِرُّونَ عَلَى ٱلْحِنثِ ٱلْعَظِيمِ﴾

Iar oamenii din stânga — cine sunt oamenii din stânga? În vânt arzător şi apă clocotită şi în umbră de fum negru, nici răcoroasă, nici plăcută. Înainte de aceasta trăiau în belşug şi stăruiau în păcatul cel mare.

Coran 56:41–46

Să ne amintim şi cuvintele Preaînaltului:

﴿وَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ وَرَآءَ ظَهْرِهِۦ فَسَوْفَ يَدْعُوا۟ ثُبُورًا
وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا إِنَّهُۥ كَانَ فِىٓ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا﴾

Iar cel căruia i se va da cartea din spatele lui va chema pieirea şi va arde într-un Foc aprins. El fusese vesel printre ai săi.

Coran 84:10–13

Întrebare: Este interzis sau îngăduit ca femeia să-și tundă vârfurile părului?

Dacă femeia își taie din părul capului în timpul hajjului sau al ʿumrei, acesta este un rit prin care se apropie de Allah și pentru care este răsplătită. Când împlinește hajj sau ʿumra, femeia taie din fiecare coadă cât o falangă.

Dacă însă nu este vorba despre hajj sau ʿumra, iar ea își taie părul până când acesta ajunge să semene cu părul unui bărbat, atunci este interzis; mai mult, este un păcat mare. Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

لعن المتشبهات من النساء بالرجال، ولعن المتشبهين من الرجال بالنساء

le-a blestemat pe femeile care îi imită pe bărbați și i-a blestemat pe bărbații care le imită pe femei.[11]

Dacă taie numai din vârfuri, iar părul își păstrează înfățișarea de păr al unei femei, acest lucru este totuși nerecomandat, potrivit afirmației explicite a juriștilor hanbaliți — Allah să aibă milă de ei. De aceea, femeia nu ar trebui să facă aceasta.

Întrebare: Care este hotărârea asupra scurtării părului femeii, în spate, până la umeri?

Învățații au socotit scurtarea părului femeii nerecomandată. Au spus că este nerecomandat să-și taie părul, în afară de hajj sau ʿumra. Aceasta este opinia cunoscută în școala hanbalită — Allah să aibă milă de ei. Unii învățați au interzis-o și au spus că nu este îngăduită.

Alții au îngăduit-o, cu condiția să nu constituie imitare a femeilor nemusulmane sau a bărbaților. Imitarea bărbaților de către femeie este interzisă, ba chiar este un păcat mare, căci Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

11 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

لعن المتشبهات من النساء بالرجال، والمتشبهين من الرجال بالنساء

le-a blestemat pe femeile care îi imită pe bărbați și pe bărbații care le imită pe femei.[12]

Imitarea femeilor de către bărbați și a bărbaților de către femei este, așadar, un păcat mare. Dacă femeia își face părul asemenea părului unui bărbat, intră sub incidența blestemului — la Allah căutăm ocrotire! Blestemul înseamnă alungare și îndepărtare de mila lui Allah.
Cât despre imitarea femeilor nemusulmane, Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

من تشبه بقوم فهو منهم

Cine imită un neam face parte dintre ei.[13]

Mai bine este să nu-și taie părul nici în față, nici în spate. Nu îmi doresc ca femeile noastre să primească orice obicei și tradiție nouă care ajunge la noi, dintre cele lipsite de folos. Deschiderea noastră spre asemenea lucruri poate avea urmări deloc lăudabile: o lărgire a îngăduinței în privința unor lucruri pe care Legea nu le permite. Poate duce la afișarea podoabelor, așa cum o fac femeile din alte locuri, și poate duce la descoperirea feței. Iar descoperirea ei înaintea bărbaților străini este interzisă.

Întrebare: Este îngăduită vopsirea părului alb cu vopsea neagră?

12 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

13 Relatat de Abū Dāwūd, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre îmbrăcămintea menită să atragă atenția, nr. 4031.

Vopsirea părului alb în negru este interzisă, fiindcă Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a poruncit evitarea ei, spunând:

غيروا هذا الشيب وجنبوه السواد

Schimbați acest păr alb și feriți-l de negru.[14]

S-a transmis o amenințare aspră împotriva celui care își vopsește părul în negru, ceea ce arată că este un păcat mare. Musulmanul și musulmana trebuie să îl evite, din pricina interdicției și a amenințării și fiindcă se împotrivește felului în care Allah l-a creat pe om. Allah a făcut din părul alb un semn obișnuit al înaintării în vârstă. A inversa acest semn, vopsindu-l în negru, înseamnă împotrivire față de înțelepciunea lui Allah în creația Sa. Părul ar trebui însă vopsit într-o altă culoare decât negrul, precum roșcat sau galben. Este îngăduită și o culoare între roșcat și negru, cum este brunul-închis. Prin aceasta se dobândește binele urmării Sunnei și al evitării celor interzise de Trimis — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace.

Diferite mijloace de înfrumusețare

Întrebare: Care este hotărârea asupra tatuajului? Dacă o fată a fost tatuată când era mică, are vreun păcat?

Tatuajul este interzis; mai mult, este un păcat mare, fiindcă Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

لعن الواشمة والمستوشمة

le-a blestemat pe cea care tatuează și pe cea care cere să fie tatuată.[15]

Dacă fata a fost tatuată când era mică și nu se putea împotrivi, ea nu poartă nicio vină. Păcatul îl poartă numai cel care i-a făcut aceasta, căci Allah nu pune asupra unui suflet mai mult decât

14 Relatat de Muslim, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre vopsirea părului și schimbarea părului alb, nr. 2102.

15 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

poate duce. Fata nu a putut hotărî în acea situație. Trebuie însă să îndepărteze tatuajul dacă îl poate îndepărta fără să sufere un rău.

Întrebare: Care este hotărârea asupra rujului și a machiajului pentru femeie?

Colorarea buzelor nu constituie o problemă, fiindcă regula de bază este îngăduința până când se dovedește interdicția. Această colorare nu este permanentă, ca să spunem că se încadrează în categoria tatuajului. Tatuajul înseamnă introducerea de culori sub piele și este interzis, ba chiar este un păcat mare.

Dacă însă se dovedește că rujul dăunează buzelor, le usucă și le îndepărtează umezeala și grăsimea firească, atunci, într-o asemenea situație, folosirea lui este oprită. Mi s-a spus că poate crăpa buzele. Dacă se confirmă, omului îi este interzis să facă ceea ce îi dăunează.

Cât despre machiaj, îl oprim, chiar dacă înfrumusețează chipul pentru o vreme, fiindcă îi pricinuiește un mare rău, potrivit celor constatate medical. Când femeia înaintează în vârstă, chipul ei se schimbă într-un fel pentru care nu mai ajută nici machiajul, nici altceva. Prin urmare, le sfătuim pe femei să nu îl folosească, din pricina răului care s-a dovedit că îl produce.

Întrebare: Care este hotărârea asupra colorării mâinilor femeii cu henna? S-a transmis ceva despre aceasta de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace? Care este hotărârea dacă henna acoperă numai palma, fără unghii?

Colorarea mâinilor cu henna este un obicei cunoscut printre femei, folosit de regulă ca podoabă. Atât timp cât o înfrumusețează pe femeie, de la ea se cere să se înfrumusețeze pentru soțul ei, indiferent dacă henna acoperă și unghiile sau nu.

Cât despre lacul de unghii, el este interzis femeii care nu se află la menstruație, fiindcă împiedică apa să ajungă la piele în timpul abluțiunii, în afară de cazul în care îl îndepărtează când face abluțiunea.

Vorbirea femeii cu bărbații

Întrebare: Este vocea femeii interzisă într-atât încât să nu poată vorbi cu vânzătorii din piață pentru a cumpăra ceea ce îi trebuie, fără să-și îndulcească sau să-și facă vocea ademenitoare? Și cum este cu a-și croi hainele la croitor, păstrându-și pudoarea?

Vorbirea femeii nu este interzisă, iar vocea ei nu este o parte intimă care trebuie ascunsă. Însă dacă își îndulcește și își face glasul supus, vorbind într-un fel care ispitește, aceasta este interzis, după cuvintele Preaînaltului:

﴿فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا﴾

Nu vă înmuiați glasul, ca să nu poftească cel în a cărui inimă este o boală, și spuneți vorbe cuviincioase!

Coran 33:32 — fragment

Allah Preaînaltul nu a spus: *„Nu vorbiți cu bărbații”*, ci a spus să nu-și înmoaie glasul. Înmuierea glasului este mai specifică decât simpla vorbire.

Așadar, nu este nicio problemă ca femeia să vorbească cu un bărbat dacă aceasta nu pricinuiește ispită. Femeile veneau la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — și vorbeau cu el; oamenii le auzeau vorbind, iar el le răspundea. Acest lucru nu era socotit rău.

Este însă necesar ca în acea situație să nu fie singur cu ea decât în prezența unui maḥram și să nu existe ispită. Bărbatului nu îi este îngăduit să-și caute plăcerea în vorbirea ei, fie că este o plăcere sufletească, fie una sexuală, în afară de cazul în care ea este soția lui.

Întrebare: Este interzis ca femeia să-și arate mâna?

Opinia cunoscută în școala hanbalită este că palmele femeii au aceeași hotărâre ca fața ei: nu îi este îngăduit să le descopere

înaintea bărbaților care nu îi sunt maḥram. Acesta pare să fi fost și obiceiul femeilor în vremea Trimisului lui Allah — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, adică își acopereau palmele.
Dovada este că Trimisul lui Allah — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus despre femeia aflată în iḥrām:

لا تنتقب ولا تلبس القفازين

Să nu poarte niqāb și să nu poarte mănuși.[16]

Faptul că i-a interzis femeii în iḥrām să poarte mănuși arată că acesta era un obicei al femeilor; altfel, interdicția nu și-ar fi avut locul. Dacă femeile nu ar fi obișnuit să poarte mănuși în vremea sa — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, nu le-ar fi interzis purtarea lor în timpul iḥrāmului.
Femeia trebuie să se teamă de Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și să nu se înfățișeze într-un fel care pricinuiește ispită, nici pentru ea, nici prin ea. Allah, Slăvitul și Preaînaltul, le-a spus femeilor Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, care erau cele mai curate dintre femei:

﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ﴾

Rămâneți în casele voastre și nu vă arătați podoabele precum se arătau în vremea de demult a neștiinței!
Coran 33:33 — fragment

16 Relatat de al-Bukhārī, Cartea compensației pentru vânat, capitolul despre parfumurile interzise bărbatului și femeii în iḥrām, nr. 1838.

Și Preaînaltul a spus:

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَٰعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ مِن وَرَآءِ حِجَابٍ ۚ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾

Iar dacă le cereți vreun lucru, cereți-l de după un paravan. Acest lucru este mai curat pentru inimile voastre și pentru inimile lor.

Coran 33:53 — fragment

Dacă cineva spune: *„Aceasta le privește numai pe soțiile Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace”*, răspundem: curăția inimii este cerută atât femeilor Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, cât și celorlalte femei. Faptul că acoperirea aduce curăția inimii bărbaților și femeilor arată că, în această privință, nu există deosebire între soțiile Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — și celelalte femei.

Știu că, pentru unii oameni, acoperirea înseamnă ca femeia să-și acopere întregul trup, în afară de față. Însă adevărul arătat de dovezi și cerut de judecată, precum și de relatări, este că femeia trebuie să-și acopere și fața, căci ea este locul ispitei și al dorinței. Nimeni nu se îndoiește că primul lucru pe care îl caută bărbații este frumusețea feței femeii, înaintea celorlalte părți ale trupului.

Să se teamă, așadar, de Allah, să-și păstreze pudoarea, să se țină departe de ispită și să-și acopere fața, ca să nu se producă rău și stricăciune.

Întrebare: Unii oameni obișnuiesc să le îmbrace pe fiicele lor în haine scurte și strâmte, care arată formele trupului, fie că fetele sunt mari, fie că sunt mici. Vă rugăm să le dați un sfat.

Omul trebuie să țină seama de răspunderea sa, să se teamă de Allah și să le oprească pe toate cele asupra cărora are autoritate să poarte asemenea haine. S-a transmis în mod autentic de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — că a spus:

صنفان من أهل النار لم أرهما بعد

Două categorii dintre locuitorii Focului nu le-am văzut încă.

Apoi le-a pomenit pe:

نساء كاسيات عاريات، مائلات مميلات، ورؤوسهن
كأسنمة البخت المائلة، لا يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها

Femeile îmbrăcate, dar dezbrăcate, abătute și care îi abat pe alții, ale căror capete sunt asemenea cocoașelor înclinate ale cămilelor cu două cocoașe. Ele nu vor intra în Paradis și nici nu îi vor simți mireasma.[17]

Femeile care poartă haine scurte sunt îmbrăcate, fiindcă au haine pe ele, dar sunt și dezbrăcate, fiindcă li se descoperă părțile care trebuie acoperite. În privința privirii celor care nu îi sunt maḥram, femeia trebuie să fie acoperită în întregime: fața, mâinile, picioarele și toate părțile trupului ei.

La fel, hainele strâmte sunt, în aparență, o acoperire, dar în realitate sunt dezgolire, căci arătarea formelor trupului prin haine strâmte este dezgolire. Femeia trebuie să se teamă de Domnul ei și să nu-și arate însușirile frumoase. Să nu iasă în piață decât într-o ținută simplă, fără podoabe care atrag privirea, și să nu fie parfumată, ca să nu atragă oamenii spre ea.

17 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

Femeia musulmană nu ar trebui să iasă din casă decât pentru o nevoie adevărată, fără parfum, fără să-și afișeze podoabele și fără mers trufaș. Să se știe că Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

ما تركت بعدي فتنة أضر على الرجال من النساء

Nu am lăsat după mine nicio ispită mai dăunătoare pentru bărbați decât femeile.[18]

Ispita femeilor este mare și aproape nimeni nu este ferit de ea. Noi, musulmanii, nu trebuie să urmăm căile dușmanilor lui Allah dintre evrei, creștini și alții, căci este un lucru foarte grav. S-a transmis de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — că a spus:

إن الله ليملي للظالم حتى إذا أخذه لم يفلته

Allah îi dă răgaz celui nedrept, dar când îl apucă, nu îi mai dă drumul.

Apoi a recitat cuvintele Preaînaltului:

﴿وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلْقُرَىٰ وَهِىَ ظَـٰلِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُۥٓ أَلِيمٌ شَدِيدٌ﴾

Astfel este pedeapsa Domnului tău când pedepsește cetățile în vreme ce ele sunt nedrepte. Pedeapsa Lui este dureroasă și aspră.[19]

Coran 11:102

18 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

19 Relatat de al-Bukhārī, Cartea exegezei, capitolul despre cuvintele „Astfel este pedeapsa Domnului tău când pedepsește cetățile în vreme ce ele sunt nedrepte", nr. 4686; și de Muslim, Cartea bunătății și a legăturilor de rudenie, capitolul despre interzicerea nedreptății, nr. 2583.

Când Allah, Binecuvântat și Preaînalt, îl apucă, El îl apucă precum Cel Atotputernic și Stăpân peste toate. Preaînaltul spune:

﴿وَأُمْلِى لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِى مَتِينٌ﴾

Eu le dau răgaz, căci planul Meu este trainic.
Coran 7:183

Cei care cheamă la descoperirea femeilor și la amestecul lor cu bărbații sunt într-o rătăcire vădită și într-o mare neștiință, fiindcă se împotrivesc îndrumărilor lui Allah și ale Trimisului Său — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace. Ei nu știu sau se prefac că nu știu ce li s-a întâmplat comunităților încercate prin acest lucru. Acum ele vor să scape de acest păcat, dar cum să reușească? A devenit un obicei care nu poate fi schimbat decât cu mare efort.

Întrebare: Se vede că unii oameni sunt aspri cu fiicele lor mici. Unii le cer să poarte acoperământ chiar de la vârsta de patru ani și spun: *„Cine deprinde un lucru în tinerețe îl păstrează până la bătrânețe.”* Încearcă să impună acest lucru întregii familii. Ce părere aveți despre această asprime, care îngrădește o fetiță ce încă nu înțelege?

Fără îndoială, cine deprinde un lucru în tinerețe îl păstrează până la bătrânețe. De aceea, Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

أمر بأمر من بلغ سبع سنين بالصلاة

a poruncit să li se ceară celor care au ajuns la șapte ani să împlinească rugăciunea.

Aceasta chiar dacă ei nu au încă răspunderea religioasă, pentru ca să se obișnuiască astfel.

Însă părțile trupului unei fetițe nu au aceeași hotărâre ca ale femeii mari. Nu îi este obligatoriu să-și acopere fața, gâtul, mâinile și picioarele și nici nu ar trebui să i se impună aceasta.

Dar dacă fata a ajuns într-un stadiu în care poate trezi interesul și dorința bărbaților, ea se acoperă pentru a îndepărta ispita și răul. Acest lucru diferă de la o fată la alta: unele se dezvoltă repede și au o înfățișare tânără și frumoasă, iar altele dimpotrivă.

Întrebare: Care este hotărârea asupra purtării de mănuși pentru a ascunde mâna, astfel încât să nu fie la vedere când femeia vorbește cu bărbații în piețe?

Purtarea unui lucru care acoperă mâinile înaintea bărbaților străini — ceea ce se numește mănuși — este un lucru bun. Femeia ar trebui să le poarte pentru a nu i se vedea palmele. Cuvintele Trimisului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

لا تنتقب المرأة المحرمة ولا تلبس القفازين

Femeia aflată în iḥrām să nu poarte niqāb și să nu poarte mănuși.[20]

pot indica faptul că femeile obișnuiau să poarte mănuși. Acestea o acoperă mai bine și o țin mai departe de ispită. Mănușile trebuie însă să nu fie frumoase, astfel încât să nu atragă privirile bărbaților.

Fața este locul ispitei

Întrebare: Juriștii Islamului au avut opinii diferite despre multe hotărâri ale jurisprudenței islamice. Printre ele se află și acoperirea femeii. Această deosebire de opinii a urmat deosebirii textelor transmise în această privință. Ce înseamnă, așadar, acoperirea femeii potrivit Legii islamice?

Acoperirea potrivit Legii înseamnă ca femeia să ascundă ceea ce îi este interzis să arate, adică să acopere ceea ce trebuie să acopere. Primul și cel mai îndreptățit lucru de acoperit este fața, fiindcă ea este locul ispitei și ținta dorinței. Femeia are datoria să-și acopere fața înaintea celor care nu îi sunt maḥram.

Cât despre cel care pretinde că acoperirea cerută de Lege înseamnă acoperirea capului, a gâtului, a părții de sus a pieptului, a labei piciorului, a gambei și a brațului, dar îi îngăduie femeii

20 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

să-și descopere fața și palmele, aceasta este una dintre cele mai ciudate afirmații. Se știe că fața este ținta dorinței și locul ispitei. Cum s-ar putea spune că Legea interzice descoperirea labei piciorului, dar permite descoperirea feței? Așa ceva nu poate exista în această Lege măreață și înțeleaptă, curățată de orice contradicție.

Orice om știe că ispita descoperirii feței este cu mult mai mare decât cea a descoperirii labei piciorului. Oricine știe că, la femei, fața este aceea care trezește dorința bărbaților. Dacă i s-ar spune unui pețitor: *„Logodnica ta are o față urâtă, dar laba piciorului frumoasă”*, nu s-ar grăbi să o ceară. Dacă i s-ar spune însă că are un chip frumos, dar unele lipsuri de frumusețe la mâini, palme, labele picioarelor ori gambe, ar cere-o. Prin aceasta se vede că fața este primul lucru care trebuie acoperit.

Există dovezi din Cartea lui Allah, din Sunna Profetului Său — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, din vorbele Companionilor și ale imamilor și învățaților Islamului care arată că femeia trebuie să-și acopere întregul trup înaintea celor care nu îi sunt maḥram. Ele arată și că femeia trebuie să-și acopere fața înaintea lor. Nu aici este locul prezentării lor, dar avem despre aceasta o epistolă scurtă, cu puține cuvinte și mult folos.

Întrebare: Ce sfat îi dați celui care își împiedică familia să poarte acoperirea cerută de Lege?

Îl sfătuim să se teamă de Allah, Cel Atotputernic și Măreț, în privința familiei sale și să-I mulțumească pentru că i-a dăruit o asemenea soție, care dorește să împlinească porunca lui Allah în privința îmbrăcămintei cerute de Lege, ce o ferește de ispite. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, le-a poruncit robilor Săi credincioși să se păzească pe ei și familiile lor de Foc, spunând:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ وَأَهۡلِيكُمۡ نَارٗا وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلۡحِجَارَةُ عَلَيۡهَا مَلَٰٓئِكَةٌ غِلَاظٞ شِدَادٞ لَّا يَعۡصُونَ ٱللَّهَ مَآ أَمَرَهُمۡ وَيَفۡعَلُونَ مَا يُؤۡمَرُونَ﴾

O, voi cei care credeți! Păziți-vă pe voi și familiile voastre de un Foc al cărui combustibil sunt oamenii și pietrele, peste care sunt îngeri aspri și puternici, care nu se împotrivesc lui Allah în ceea ce le poruncește și împlinesc ceea ce li se poruncește.

Coran 66:6

Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — l-a făcut pe bărbat răspunzător pentru familia sa, spunând:

الرجل راع في أهله ومسئول عن رعيته

Bărbatul este păstor în familia sa și este răspunzător pentru cei aflați în grija lui.[21]

Cum s-ar cuveni atunci ca acest bărbat să încerce să-și silească soția să părăsească îmbrăcămintea cerută de Lege pentru una interzisă, care pricinuiește ispită atât prin ea, cât și pentru ea? Să se teamă de Allah Preaînaltul în privința sa și a familiei sale și să-I

21 Relatat de al-Bukhārī, Cartea rugăciunii de vineri, capitolul despre rugăciunea de vineri în sate și orașe, nr. 893.

mulțumească pentru binefacerea de a-i fi dăruit o asemenea femeie dreaptă.

Cât despre soție, ei nu îi este îngăduit în niciun caz să-l asculte în ceea ce înseamnă neascultare față de Allah. Nu există ascultare față de o făptură prin neascultare față de Creator.

Nu este îngăduită descoperirea brațelor

Întrebare: Unele femei repetă o vorbă despre care spun că au auzit-o de la unii învățați: femeii care își arată antebrațele în casă i se vor arde antebrațele în Ziua Învierii. Se știe că unele femei își croiesc hainele cu mâneci până mai sus de cot, iar altele până la coate. Care este hotărârea asupra acestui lucru?

Cât despre această pedeapsă — că antebrațele vor arde în Ziua Învierii —, ea nu are niciun temei. În privința descoperirii antebrațelor înaintea altora decât soțul și bărbații maḥram, aceasta este interzisă. Femeii nu îi este îngăduit să-și descopere brațele înaintea celor care nu îi sunt soț sau maḥram. Ea trebuie să-și păstreze pudoarea, să se acopere cât poate și să-și ascundă brațele. Dacă în casă nu se află decât soțul și bărbații ei maḥram, nu este nicio problemă să-și descopere brațele.

Femeii care și-a croit haine cu mâneci până la cot îi spun: nu este nicio problemă să păstrezi hainele astfel croite și să le porți înaintea soțului și a bărbaților maḥram. Să-și croiască alte haine dacă în casă se află cineva care nu îi este maḥram, precum fratele soțului și alții asemenea. Femeia nu poate ieși pe stradă în asemenea haine decât dacă le acoperă cu haine cu mâneci lungi, care o ascund înaintea oamenilor din piață, împreună cu mantia ʿabāʾa.

Parfumul femeii în afara casei

Întrebare: Care este hotărârea asupra femeii care se parfumează, se împodobește și merge direct de acasă la școală? Îi este îngăduit? Ce podoabe îi sunt interzise femeii musulmane înaintea altor femei, adică ce podoabe nu îi este îngăduit să le arate?

Este interzis ca femeia să iasă parfumată în piață, potrivit cuvintelor Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace:

إن المرأة إذا استعطرت فمرت بالمجلس فهي كذا وكذا

Dacă femeia se parfumează și trece pe lângă o adunare, ea este așa și așa.[22]

Prin aceasta se înțelege *„o desfrânată”*. De asemenea, aceasta pricinuiește ispită.

Dacă însă femeia merge cu mașina, parfumul ei nu ajunge decât la cineva înaintea căruia îi este îngăduit să îl lase să se simtă și coboară direct la locul de muncă, fără să fie bărbați în jurul ei, nu este nicio problemă, fiindcă nu există acest impediment. În mașina ei este ca în propria casă. Tocmai de aceea, unui bărbat nu îi este îngăduit să o lase pe soția sa ori pe o femeie aflată sub autoritatea lui să meargă singură cu șoferul, căci aceasta constituie izolare. Dacă va trece pe lângă bărbați, nu îi este îngăduit să se parfumeze.

Cât despre podoabele pe care le arată înaintea femeilor, sunt îngăduite cele obișnuite printre ele, din categoria podoabelor permise. Cele nepermise, precum o haină foarte subțire, prin care se vede pielea, sau una foarte strâmtă, care arată însușirile frumoase ale femeii, nu sunt îngăduite. Ele intră în cuvintele Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace:

صنفان من أهل النار لم أرهما

Două categorii dintre locuitorii Focului nu le-am văzut.

22 Relatat de Abū Dāwūd, Cartea îngrijirii înfățișării, capitolul despre femeia care se parfumează pentru a ieși, nr. 4173; de al-Tirmidhī, Cartea bunei purtări, capitolul despre dezaprobarea ieșirii femeii parfumate, nr. 2786; și de al-Nasā'ī, Cartea podoabelor, capitolul despre parfumurile dezaprobate pentru femei, nr. 5126.

Apoi le-a pomenit pe:

نساء كاسيات عاريات، مائلات مميلات، ورؤوسهن
كأسنمة البخت المائلة، لا يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها

Femeile îmbrăcate, dar dezbrăcate, abătute și care îi abat pe alții, ale căror capete sunt asemenea cocoașelor înclinate ale cămilelor cu două cocoașe. Ele nu vor intra în Paradis și nici nu îi vor simți mireasma.[23]

Reguli pentru familiile care locuiesc împreună
Întrebare: Printre obiceiurile răspândite în unele comunități se află și acela ca femeile din familiile care locuiesc într-o singură casă să-și descopere fețele înaintea rudelor soților, pentru că locuiesc în aceeași casă. Care este părerea dumneavoastră?

Când membrii unei familii locuiesc împreună, femeia trebuie să se acopere înaintea celor care nu îi sunt maḥram. Soției fratelui nu îi este îngăduit să se descopere înaintea fratelui soțului, căci, în privința privirii și a statutului de maḥram, el este pentru ea ca orice bărbat de pe stradă. Nici lui nu îi este îngăduit să rămână singur cu ea atunci când fratele lui pleacă de acasă.
Mulți oameni suferă din pricina acestei situații. De pildă, doi frați locuiesc într-o casă, iar unul este căsătorit. Celui căsătorit nu îi este îngăduit să-și lase soția cu fratele său când pleacă la muncă sau la studii, fiindcă Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

لا يخلون رجل بامرأة

Un bărbat să nu rămână singur cu o femeie.[24]

23 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.
24 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

Și a spus:

إياكم والدخول على النساء

Feriți-vă să intrați la femei!

فقالوا: يا رسول الله، أرأيت الحمو؟

Oamenii au întrebat: „O, Trimis al lui Allah, ce spui despre rudele soțului?"

Cuvântul al-ḥamw înseamnă rudele soțului. El a răspuns:

الحمو الموت

Ruda soțului înseamnă moartea.[25]

Ni se pun mereu întrebări despre crima rușinoasă a adulterului în asemenea situații: bărbatul pleacă, iar soția sa și fratele lui rămân acasă. Satana îi ademenește pe amândoi și el săvârșește adulter cu ea — la Allah căutăm ocrotire! —, adică cu soția fratelui său. Acest lucru este mai grav decât adulterul cu soția vecinului; mai mult, este încă și mai cumplit.

Oricum ar fi, vreau să spun un lucru prin care să mă dezvinovățesc înaintea lui Allah de răspunderea pentru voi: omului nu îi este îngăduit să-și lase soția cu fratele lui într-o singură casă, indiferent de împrejurări, chiar dacă fratele este dintre cei mai de încredere, mai sinceri și mai drepți oameni. Căci

الشيطان يجري من ابن آدم مجرى الدم

Satana circulă prin fiul lui Adam precum sângele.

Iar dorința sexuală nu cunoaște limite, mai ales la tineri.

25 Relatat de al-Bukhārī, Cartea căsătoriei, capitolul despre faptul că un bărbat să nu rămână singur cu o femeie decât în prezența unui maḥram, nr. 5232; și de Muslim, Cartea salutului, capitolul despre interzicerea izolării cu o femeie străină și a intrării la ea, nr. 2172.

Întrebare: Dar ce facem dacă doi frați locuiesc într-o casă, iar unul este căsătorit? Spuneți că, atunci când vrea să plece la lucru, trebuie să plece împreună cu soția lui?

Nu. Casa poate fi însă împărțită în două. Fratele care rămâne singur are o parte separată, cu o ușă încuiată cu cheia pe care soțul o ia cu el când pleacă. Astfel, femeia se află într-o parte separată a casei, iar fratele în altă parte separată.

Întrebare: Dar fratele poate obiecta: *„De ce faci asta? Nu ai încredere în mine?”*

Să-i spună: „Am făcut aceasta spre binele tău, căci

الشيطان يجري من ابن آدم مجرى الدم

Satana circulă prin fiul lui Adam precum sângele.

El te poate ademeni și te poate ispiti, biruindu-te prin dorință, până când dorința îți domină judecata și cazi în ceea ce este interzis. Faptul că iau această măsură ca să te apăr este spre binele tău, la fel cum este și spre binele meu.” Dacă se supără din pricina aceasta, să se supere; să nu-ți pese. V-am transmis această hotărâre pentru a mă elibera de răspunderea ascunderii ei, iar socoteala voastră este la Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Cât despre descoperirea feței, aceasta este interzisă. Femeii nu îi este îngăduit să-și descopere fața înaintea fratelui soțului, fiindcă el este străin pentru ea, întocmai ca un bărbat de pe stradă.

Oprirea purtării niqābului

Întrebare: În ultima vreme s-a răspândit printre femei, într-un chip care atrage atenția, ceea ce se numește niqāb. Ciudat nu este atât faptul că îl poartă, cât felul în care îl poartă. La început nu se vedeau decât ochii, dar deschiderea lui s-a lărgit puțin câte puțin, până când, pe lângă ochi, se vede și o parte a feței, ceea ce atrage ispita, mai ales că multe femei își conturează ochii cu kuḥl când îl poartă. Dacă li se vorbește despre aceasta, răspund că dumneavoastră ați dat o hotărâre potrivit căreia niqābul

este în principiu îngăduit. Vă rugăm să explicați amănunțit această chestiune.
Nu există nicio îndoială că niqābul era cunoscut în vremea Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — și că femeile îl purtau. Aceasta reiese din cuvintele sale — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — despre femeia care intră în iḥrām:

لا تنتقب

Să nu poarte niqāb.[26]

Aceasta arată că purtarea niqābului era un obicei al lor. Însă în vremea noastră nu dăm o hotărâre de îngăduire a lui; dimpotrivă, socotim că trebuie oprit, fiindcă este un mijloc care duce la lărgirea practicii până la ceea ce nu este îngăduit. Acest lucru poate fi văzut.

De aceea nu i-am dat niciunei femei, apropiate sau îndepărtate, o hotărâre care să îngăduie niqābul în vremea noastră. Socotim, dimpotrivă, că trebuie oprit cu totul. Femeia trebuie să se teamă de Domnul ei în această privință și să nu poarte niqāb, fiindcă acesta deschide o poartă a răului care nu va mai putea fi închisă după aceea.

Între soț și soție nu există părți ale trupului care trebuie ascunse

Întrebare: Care este hotărârea asupra purtării hainelor strâmte înaintea femeilor și a bărbaților maḥram?

26 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

Purtarea hainelor strâmte, care arată însușirile frumoase ale femeii și scot în evidență ceea ce ispitește, este interzisă din pricina ispitei pe care o provoacă. Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

صنفان من أهل النار لم أرهما: رجال معهم سياط
كأذناب البقر يضربون بها الناس — يعني ظلما وعدوانا —
ونساء كاسيات عاريات، مائلات مميلات

Două categorii dintre locuitorii Focului nu le-am văzut: bărbați care au bice asemenea cozilor de vacă, cu care îi lovesc pe oameni — adică pe nedrept și cu cruzime —, și femei îmbrăcate, dar dezbrăcate, abătute și care îi abat pe alții.[27]

Cuvintele *„îmbrăcate, dar dezbrăcate”* au fost explicate prin faptul că ele poartă haine scurte, care nu acoperă ceea ce trebuie acoperit. Au fost explicate și prin purtarea unor haine subțiri, care nu împiedică vederea pielii femeii de dedesubt. O altă explicație este purtarea hainelor strâmte: acestea ascund pielea de privire, dar arată însușirile frumoase ale femeii.

27 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

De aceea, femeii nu îi este îngăduit să poarte asemenea haine strâmte decât înaintea celui căruia îi poate arăta părțile intime, adică soțul ei. Între soț și soție nu există părți ale trupului care trebuie ascunse, potrivit cuvintelor Preaînaltului:

﴿وَٱلَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَٰفِظُونَ إِلَّا عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾

Și cei care își păzesc părțile intime, în afară de soțiile lor ori de cele pe care le stăpânesc mâinile lor drepte, căci pentru aceasta nu sunt de blamat.

Coran 23:5–6

ʿĀʾisha a spus:

كنت أغتسل أنا والنبي صلى الله عليه وسلم — يعني من الجنابة — من إناء واحد تختلف أيدينا فيه

Eu și Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — făceam baia — adică pentru starea de impuritate majoră — dintr-un singur vas, în care mâinile noastre intrau pe rând.[28]

Așadar, între om și soția sa nu există părți ale trupului care trebuie ascunse. Înaintea bărbaților maḥram, însă, femeia trebuie să-și acopere părțile intime. Hainele foarte strâmte, care îi arată însușirile frumoase, nu sunt îngăduite nici înaintea bărbaților maḥram, nici înaintea femeilor.

28 Relatat de al-Bukhārī, Cartea băii rituale, capitolul despre introducerea mâinii în vas de către cel aflat în impuritate majoră înainte de a o spăla, nr. 261; și de Muslim, Cartea menstruației, capitolul despre cantitatea recomandată de apă pentru baia de după impuritatea majoră, nr. 321.

Când femeia este silită să renunțe la acoperire

Întrebare: În unele țări, femeia musulmană poate fi silită să renunțe la acoperire, în special la acoperământul capului. Îi este îngăduit să se supună, știind că acelea care refuză sunt amenințate cu pedepse, precum pierderea serviciului sau excluderea din școală?

Această încercare care se întâmplă în unele țări este dintre lucrurile prin care robul este pus la încercare. Allah, Slăvitul și Preaînaltul, spune:

﴿الٓمٓ أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتۡرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمۡ لَا يُفۡتَنُونَ وَلَقَدۡ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۖ فَلَيَعۡلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱلۡكَٰذِبِينَ﴾

Alif, Lām, Mīm. Oare oamenii socotesc că vor fi lăsați să spună: „Noi credem”, fără să fie încercați? I-am încercat și pe cei dinaintea lor. Allah îi va deosebi pe cei care au spus adevărul și îi va deosebi pe mincinoși.

Coran 29:1–3

După părerea mea, musulmanele din această țară trebuie să refuze să-i asculte pe conducători în această poruncă rea. Ascultarea de conducători într-un lucru rău este respinsă. Preaînaltul a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِى ٱلْأَمْرِ مِنكُمْ﴾

O, voi cei care credeți! Ascultați de Allah, ascultați de Trimis și de cei care au autoritate dintre voi!

Coran 4:59 — fragment

Dacă cercetezi versetul, găsești că Allah a spus:

﴿أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِى ٱلْأَمْرِ مِنكُمْ﴾

Ascultați de Allah, ascultați de Trimis și de cei care au autoritate dintre voi!

Coran 4:59 — fragment

Nu a repetat verbul a treia oară înaintea celor care au autoritate. Aceasta arată că ascultarea de conducători este subordonată ascultării de Allah și de Trimisul Său. Dacă porunca lor se împotrivește ascultării de Allah și de Trimisul Său, atunci nu trebuie ascultați în ceea ce au poruncit contrar acesteia.

ولا طاعة لمخلوق في معصية الخالق

Nu există ascultare față de o făptură prin neascultare față de Creator.

Răul pe care femeile îl suferă din această pricină este dintre lucrurile care trebuie răbdate, cerându-I ajutor lui Allah Preaînaltul pentru a răbda. Îi cerem lui Allah să-i călăuzească pe conducătorii lor spre adevăr. Nu cred că această constrângere există decât atunci când femeia iese din casă. În propria casă nu

va exista această constrângere, iar ea poate rămâne acolo pentru a fi ferită de aceasta. Studiile care atrag după ele un păcat nu sunt îngăduite. Ea trebuie să învețe cele de care are nevoie în religie și în viața lumească; acestea îi sunt suficiente și, de regulă, le poate învăța acasă.

Îmbrăcămintea cerută de Lege

Întrebare: Știți, fără îndoială, că locul ispitei la femeie este trupul ei. Dacă acesta se arată, ispita se stârnește și răul se răspândește. Ce îi este îngăduit femeii să descopere din trup și care este hotărârea asupra privirii unei femei la părțile intime ale altei femei?

Femeia trebuie să poarte îmbrăcămintea cerută de Lege, care să o acopere. După cum au spus șeicul Islamului Ibn Taymiyya și alții, îmbrăcămintea femeilor Companionilor ajungea, când erau în casele lor, de la mâini până la glezne, adică de la mâini până la gleznele picioarelor. Când ieșeau, purtau haine lungi, care depășeau labele picioarelor cu o palmă.

ورخص لهن النبي صلى الله عليه وسلم إلى ذراع من أجل ستر أقدامهن

Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — le-a îngăduit să le lungească până la un cot, pentru a-și acoperi picioarele.

Aceasta în privința femeii îmbrăcate. Dacă își ridică îmbrăcămintea, este dintre cele îmbrăcate, dar dezbrăcate.

În privința celeilalte femei, care privește, nu îi este îngăduit să se uite la părțile intime ale femeii, adică la ceea ce se află între ombilic și genunchi. De pildă, dacă o femeie își face nevoile, celeilalte nu îi este îngăduit să se uite la ea, fiindcă ar privi părțile intime.

Cât despre ceea ce se află mai sus de ombilic sau mai jos de genunchi, dacă femeia a descoperit acea parte pentru o nevoie —

de pildă, și-a ridicat haina de pe gambă pentru a trece prin noroi ori pentru a-și spăla gamba, fiind de față o altă femeie —, nu este nicio problemă. La fel, dacă și-a descoperit sânul pentru a-și alăpta copilul înaintea femeilor, nu este nicio problemă.

Însă din aceste cuvinte nu trebuie înțeles, așa cum înțeleg unele femei neștiutoare, că femeia poate purta numai haine care acoperă zona dintre ombilic și genunchi. Este o greșeală, o mare greșeală împotriva Cărții lui Allah, a Sunnei Trimisului Său — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, a Legii lui Allah și a primelor generații ale acestei comunități. Cine ar spune că femeia poate purta numai niște pantaloni și să nu acopere decât zona dintre ombilic și genunchi, iar aceasta ar fi îmbrăcămintea musulmanelor?! Nu se poate!

Femeia trebuie să poarte îmbrăcăminte exterioară de la mâini până la glezne. Cealaltă femeie poate privi pieptul și gamba, dar nu are dreptul să privească zona dintre ombilic și genunchi dacă femeia și-a descoperit haina.

Hainele scurte

Întrebare: Am citit un răspuns al dumneavoastră în care spuneți că femeia își poate descoperi înaintea bărbaților maḥram fața, capul, gâtul, palmele, brațele, labele picioarelor și gambele, acoperind restul trupului. Este această afirmație generală, în condițiile în care poziția dumneavoastră — Allah să vă ocrotească — este că hainele scurte nu sunt îngăduite copiilor și femeilor în general?

Când spunem că este îngăduit să fie descoperită cutare sau cutare parte, nu înseamnă că hainele trebuie să ajungă numai până acolo. Să presupunem că femeia poartă o haină până la glezne, apoi i se descoperă gamba în timp ce lucrează ori în altă împrejurare. Nu păcătuiește prin aceasta dacă de față se află numai bărbați maḥram sau numai femei.

Însă oprim purtarea obișnuită a hainelor scurte și avertizăm împotriva ei. Știm că, și dacă ar fi îngăduită, situația s-ar degrada și mai mult, așa cum se întâmplă de obicei și în alte lucruri: la început, oamenii fac un lucru într-un mod permis, apoi situația se

înrăutățește până când ajung prin el la ceva a cărui interdicție nu lasă loc de îndoială. Tot astfel, cuvintele Trimisului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

لا تنظر المرأة إلى عورة المرأة

Femeia să nu privească părțile intime ale altei femei.[29]

nu înseamnă că femeii îi este îngăduit să poarte numai ceva care îi acoperă zona dintre ombilic și genunchi. Nimeni nu susține aceasta. Sensul este că, dacă pieptul ori gamba unei femei se descoperă, deși haina ei este deplină, celeilalte femei nu îi este interzis să le vadă.

Să dăm un exemplu: o femeie își alăptează copilul și își descoperă sânul pentru a-l alăpta. Nu îi spunem celeilalte femei: *„Îți este interzis să te uiți la acel sân”*, fiindcă nu este dintre părțile intime pe care trebuie să le ascundă înaintea ei. Însă dacă femeia vine și spune: *„Eu nu voi purta decât niște pantaloni și nu voi acoperi decât zona dintre ombilic și genunchi”*, nimeni nu spune că aceasta ar fi îngăduită.

Șeicul Islamului Ibn Taymiyya — Allah să aibă milă de el — a spus că îmbrăcămintea femeilor Companionilor ajungea de la mâini până la glezne, atunci când erau în casele lor. Când ieșeau în piață, este cunoscută relatarea despre Umm Salama:

أن المرأة ترخي ثوبها، فقد رخص لها النبي صلى الله عليه وسلم أن ترخيه إلى ذراع من أجل ألا تنكشف قدماها إذا مشت

Femeia își lăsa haina să atârne în jos, iar Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — i-a îngăduit să o lungească până la un cot, ca să nu i se descopere picioarele când merge.

29 Relatat de Muslim, Cartea menstruației, capitolul despre interzicerea privirii părților intime, nr. 338.

Descoperirea feței în mașină

Întrebare: Observăm că unele profesoare sau eleve își descoperă fețele când urcă în autobuzul ori în mașina care le duce la școală. Spun că nu le vede nimeni. Care este părerea dumneavoastră și care este hotărârea asupra șoferului care se angajează să le transporte, deși ele sunt descoperite?

Femeii îi este interzis să-și descopere fața în timp ce bărbații o privesc, fie că este profesoară, fie elevă, fie că se află în mașină, fie că merge pe jos în piață. Însă dacă în mașină există un geam care acoperă, astfel încât cei de afară nu le văd, și între femei și șofer este un paravan, nu este nicio problemă să-și descopere fețele în această situație. Sunt asemenea femeilor aflate într-o încăpere separată de bărbați.

Dacă geamul este transparent și se vede prin el, sau dacă nu este transparent, dar nu există un paravan între ele și șofer, nu le este îngăduit să-și descopere fețele, ca să nu le vadă șoferul ori vreun bărbat din piață.

Plata șoferului nu este interzisă, fiindcă femeile nu au închiriat mașina pentru a-și descoperi fețele. Șoferul trebuie însă să le ceară să și le acopere. Dacă refuză și stăruie să rămână descoperite, să pună pe geamurile mașinii un acoperământ ori să folosească geamuri prin care nu se vede și să așeze un paravan între el și ele. Astfel se înlătură impedimentul.

Salutarea femeii

Întrebare: Care este îndrumarea Islamului în privința răspunsului la salutul femeii? Femeia poate saluta? Există vreo deosebire între femeia tânără și femeia în vârstă, de la care nu se teme nimeni de ispită? Care este hotărârea asupra strângerii mâinii și a sărutării capului femeilor în vârstă?

Bărbatul nu o salută pe femeie și nici femeia nu îl salută pe bărbat, fiindcă aceasta este o ispită. Fac excepție o convorbire telefonică, în care femeia ori bărbatul salută doar atât cât cere nevoia, sau o femeie cunoscută: de pildă, el intră în casă și găsește

o femeie pe care o cunoaște și care îl cunoaște, iar atunci salută. Nu este nicio problemă. Însă să salute o tânără în piață este dintre cele mai mari ispite; să nu o salute.

Cât despre sărutarea femeilor maḥram, le poate săruta pe cap sau pe frunte. Tatăl își poate săruta fiica și pe obraz, căci

أبا بكر الصديق رضي الله عنه دخل على ابنته عائشة رضي الله عنها وهي مريضة فقبل خدها

Abū Bakr al-Ṣiddīq — Allah să fie mulțumit de el — a intrat la fiica lui, ʿĀ'isha — Allah să fie mulțumit de ea —, când era bolnavă și a sărutat-o pe obraz.

Acest lucru nu constituie o problemă. În cazul altei femei maḥram decât fiica, sărutul este pe frunte și pe cap.

Strângerea mâinii unei femei care nu îi este maḥram este interzisă, fiindcă atingerea mâinii ei pricinuiește mai multă ispită decât simpla ei vedere. Cât despre sărutarea capului femeilor în vârstă care îi sunt maḥram, nu este nicio problemă. Dacă nu îi sunt maḥram, să nu le sărute.

Întrebare: Îi este îngăduit să sărute capul soției tatălui său?

Da, este îngăduit, fiindcă ea îi este maḥram.

Întrebare: Îi este îngăduit să dea mâna cu fiica soției sale?

Aici este nevoie de o deosebire: dacă a avut relații conjugale cu mama ei, poate da mâna cu fiica, dacă este ferit de ispită. Altfel, nu.

Întrebare: Cum poate avea ea o fiică, iar el să nu fi avut relații conjugale cu ea?

Fiica este de la alt bărbat, dinaintea acestei căsătorii. El a încheiat contractul de căsătorie cu mama ei, dar nu a avut relații conjugale cu ea. În această situație, fiica nu îi este maḥram.

Chestiuni aparte

Întrebare: Unele femei apelează adesea la o altă femeie, care vine acasă pentru a le îndepărta părul de pe trup și de pe coapse. Îi este îngăduit acelei femei să privească spre coapsa celei căreia îi îndepărtează părul? Acest lucru se socotește o necesitate?

Aceasta nu este o situație de necesitate, căci este discutabil dacă îndepărtarea părului de pe coapse și gambe este îngăduită. Părul face parte din creația lui Allah. Schimbarea creației lui Allah în alt chip decât cel îngăduit de El este din insuflarea Satanei. Preaînaltul a spus:

﴿وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلۡقَ ٱللَّهِۚ﴾

Le voi porunci, iar ei vor schimba creația lui Allah.
Coran 4:119 — fragment

Părul face parte din creația lui Allah și nu se îndepărtează decât acolo unde îndepărtarea lui a fost rânduită, precum părul pubian, părul de la subsuori și mustața bărbatului. Acestea se îndepărtează. Însă părul de pe gambe și coapse nu se îndepărtează. Dacă femeia are foarte mult păr pe gambe, asemenea gambelor unui bărbat, nu este nicio problemă să îl îndepărteze.

Cât despre coapse, dacă au mult păr, să nu îl îndepărteze o altă femeie; să îl îndepărteze chiar femeia căreia îi aparține. Nu este nevoie să ceară ajutorul alteia, fiindcă există acum mijloace de îndepărtare, precum creme și altele. Prin simpla aplicare a unui produs, părul cade. Îl poate folosi, cu condiția să consulte un medic în această privință.

Obligativitatea acoperirii feței

Întrebare: Care este pedeapsa femeii care neglijează acoperirea? Va fi chinuită în Foc în Viața de Apoi?

Oricine nu ascultă de Allah, Cel Atotputernic și Măreț, printr-un păcat pe care faptele bune nu îl șterg se află în primejdie. Dacă este asociere de parteneri lui Allah și necredință care îl scoate din Islam, pedeapsa este sigură pentru cel care Îi asociază parteneri lui Allah și nu crede în El. Preaînaltul a spus:

﴿إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ﴾

Celui care Îi asociază parteneri lui Allah, Allah i-a interzis Paradisul, iar adăpostul său va fi Focul. Cei nedrepți nu au ajutoare.

Coran 5:72 — fragment

Și Preaînaltul a spus:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِۦ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ﴾

Allah nu iartă să I se asocieze parteneri, dar iartă ceea ce este mai prejos de aceasta cui voiește.

Coran 4:48 — fragment

Dacă păcatul nu ajunge la acest nivel, adică nu este necredință care îl scoate din Islam, și face parte dintre păcatele pe care faptele bune nu le șterg, el se află sub voia lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Dacă Allah voiește, îl pedepsește pe om pentru el, iar dacă voiește, îl iartă.

Acoperirea pe care femeia trebuie să o poarte înseamnă să-și ascundă întregul trup înaintea altora decât soțul și bărbații ei maḥram. Allah Preaînaltul a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزۡوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ يُدۡنِينَ عَلَيۡهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّۚ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَن يُعۡرَفۡنَ فَلَا يُؤۡذَيۡنَۗ﴾

O, Profetule! Spune-le soțiilor tale, fiicelor tale și femeilor credincioșilor să-și lase peste ele din veșmintele lor largi. Astfel este mai potrivit să fie recunoscute și să nu fie supărate.

Coran 33:59 — fragment

Jilbābul este învelitoarea ori veșmântul larg care acoperă întregul trup. Allah Preaînaltul i-a poruncit Profetului Său să le spună soțiilor lui, fiicelor lui și femeilor credincioșilor să-și lase peste ele din veșmintele lor largi, ca să-și acopere fețele și partea de sus a pieptului.

Dovezile din Carte și Sunna, judecata sănătoasă și luarea aminte arată că femeia trebuie să-și acopere fața înaintea bărbaților străini, care nu îi sunt maḥram și nici soț. Niciun om cu judecată nu se îndoiește: dacă femeia trebuie să-și acopere capul și picioarele și să nu lovească pământul cu picioarele pentru ca podoabele ascunse, precum brățările de gleznă și altele, să nu fie cunoscute, atunci acoperirea feței este cu atât mai obligatorie și mai însemnată. Ispita descoperirii feței este cu mult mai mare decât cea a vederii unui fir de păr de pe capul ei ori a unei unghii de la picior.

Dacă un credincios cu judecată cercetează această Lege, înțelepciunile și tainele ei, îi devine limpede că nu se poate să i se ceară femeii să-și acopere capul, gâtul, brațul, gamba și laba piciorului, iar apoi să i se îngăduie să-și descopere palmele și chipul plin de frumusețe. Aceasta ar fi contrar înțelepciunii.

Cine privește nepăsarea oamenilor de astăzi față de acoperirea feței, care a dus și la neglijarea celor dincolo de ea — femeia își

descoperă capul, gâtul, partea de sus a pieptului și brațele și umblă fără grijă prin piețe în unele țări islamice — își dă seama că înțelepciunea cere ca femeile să-și acopere fețele.

Femeia musulmană trebuie să se teamă de Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și să poarte acoperirea obligatorie care înlătură ispita, ascunzându-și trupul înaintea altora decât soțul și bărbații maḥram.

Consultarea unui medic de către femeie

Întrebare: Când femeia trebuie să meargă la medic pentru o examinare, aceasta poate cere să-și descopere o parte a trupului. Care este hotărârea Legii în această privință?

Nu este nicio problemă ca femeia să meargă la un medic dacă nu există o doctoriță. Îi poate descoperi medicului toate părțile pe care este nevoie să le examineze, dar trebuie să fie însoțită de un maḥram și să nu rămână singură cu medicul, fiindcă izolarea cu ea este interzisă. Aceasta ține de nevoie. Învățații — Allah să aibă milă de ei — au spus că asemenea lucruri au fost îngăduite fiindcă sunt interzise ca mijloace spre ceva rău. Ceea ce este interzis din acest motiv poate fi îngăduit atunci când există nevoie.

Izolarea în caz de necesitate

Întrebare: Printre situațiile care se întâmplă se află descoperirea femeii înaintea bărbaților străini în caz de necesitate. De pildă, soția vecinului este bolnavă, soțul ei lipsește și nu are vreun maḥram de față. Ce trebuie făcut atunci?

Fără îndoială, amestecul cu femeile și strângerea mâinii femeilor care nu sunt maḥram nu sunt îngăduite, iar izolarea cu ele este și mai gravă. În caz de necesitate, însă, hotărârile se schimbă. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا ٱضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ﴾

El v-a arătat amănunțit ceea ce v-a interzis, în afară de ceea ce sunteți siliți să faceți din necesitate.

Coran 6:119 — fragment

Dacă o vecină are neapărat nevoie să vorbesc cu ea și să intru la ea pentru a o duce la medic sau pentru ceva asemănător, nu este nicio problemă, cu îndepărtarea ispitei. Aceasta dacă bărbatul are o soție al cărei ajutor îl cere, pentru a nu mai exista izolare.

Intrarea unui nevăzător la femei

Întrebare: Care este hotărârea asupra intrării unui nevăzător la femei, în școli, pentru a le preda?

Nu este nicio problemă ca un nevăzător să intre la femei pentru a le preda, fiindcă femeii îi este îngăduit să privească un nevăzător atât timp cât nu există ispită. Dovada este că Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — i-a spus Fāțimei bint Qays:

اعتدي في بيت ابن أم مكتوم فإنه رجل أعمى تضعين ثيابك عنده

Petrece-ți perioada de așteptare în casa lui Ibn Umm Maktūm, căci este un bărbat nevăzător și îți poți lăsa deoparte veșmintele de acoperire înaintea lui.[30]

وأذن لعائشة أن تنظر إلى الحبشة وهم يلعبون في المسجد

I-a îngăduit și ʿĀʾishei să-i privească pe abisinieni în timp ce aceștia se jucau în moschee.

Însă dacă aceasta aduce ispită — de pildă, el își găsește plăcerea în vocea femeii, o apropie lângă el, o prinde de mână și altele asemenea —, atunci nu este îngăduit. Nu pentru că ar fi interzisă privirea unui bărbat, ci pentru ispita care o însoțește.

30 Relatat de Muslim, Cartea divorțului, capitolul despre faptul că femeia divorțată prin trei pronunțări nu are drept la întreținere și nici la locuință, nr. 1480.

Învățământul mixt nu este îngăduit

Întrebare: În unele țări islamice, elevii și elevele stau unul lângă altul, pe bănci apropiate, într-o singură sală. Care este hotărârea asupra acestui învățământ mixt?

Părerea mea este că nici bărbatului și nici femeii nu îi este îngăduit să învețe în școli mixte, din pricina marelui pericol pentru castitatea, cinstea și moravurile sale. Oricât de cinstit, moral și lipsit de răutate ar fi omul, dacă lângă el, pe scaun, se află o femeie, mai ales dacă este frumoasă și își afișează podoabele, aproape că nu va fi ferit de ispită și de rău. Tot ceea ce duce la ispită și la rău este interzis și neîngăduit. Îi cerem lui Allah, Slăvitul și Preaînaltul, să-i ocrotească pe frații noștri musulmani de asemenea lucruri, care nu le aduc tinerilor lor decât rău, ispită și stricăciune.

Întrebare: Dacă în țară nu există decât aceste universități mixte, ce trebuie să facă studentul?

Chiar dacă nu găsește decât aceste universități mixte, să-și lase studiile pentru a merge într-o altă țară în care nu există acest amestec. Eu nu îl socotesc îngăduit; poate că altcineva are o altă părere.

Întrebare: Unii oameni au obiceiul ca femeia străină să dea mâna cu ei dacă își acoperă mâna cu un material. Care este hotărârea asupra acestui lucru? Femeia în vârstă are aceeași hotărâre ca femeia tânără?

Omului nu îi este îngăduit să dea mâna cu o femeie străină, care nu îi este maḥram, fie direct, fie printr-un material, fiindcă aceasta pricinuiește ispită. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَلَا تَقْرَبُوا۟ ٱلزِّنَىٰٓ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَسَآءَ سَبِيلًا﴾

Și nu vă apropiați de adulter! El este o faptă rușinoasă și o cale rea.

Coran 17:32

Acest verset arată că trebuie să lăsăm orice lucru care duce la adulter, fie adulterul părților intime — care este cel mai grav —, fie

alt fel de adulter. Fără îndoială, atingerea mâinii unei femei străine poate stârni dorința. S-au transmis și hadithuri cu amenințări aspre pentru cel care dă mâna cu o femeie care nu îi este maḥram. În această privință nu există deosebire între femeia tânără și cea în vârstă. După cum se spune, *„orice lucru își găsește un doritor”*. În plus, părerile pot fi diferite despre hotarul dintre femeia tânără și cea bătrână: unul socotește o anumită femeie în vârstă, iar altul o socotește tânără.

Munca femeii împreună cu bărbații
Întrebare: Ne-ați arătat limitele relației dintre bărbat și femeie, ce este îngăduit și ce este interzis. Dar care este hotărârea asupra relației dintre ei la locul de muncă? Îi este îngăduit femeii să lucreze într-un loc mixt, mai ales că acest lucru este foarte răspândit în multe țări?
Părerea mea este că nu este îngăduit amestecul bărbaților cu femeile într-o slujbă de stat, în sectorul privat ori în școli de stat sau particulare. Din acest amestec rezultă multe rele. Chiar dacă singurele urmări ar fi pierderea pudoarei de către femeie și pierderea respectului față de bărbați, ar fi de ajuns: când bărbații și femeile se amestecă, nu mai rămâne acel respect față de bărbați. Acest amestec este contrar Legii islamice și contrar căii primelor generații drepte. Nu știi că:

أن النبي صلى الله عليه وسلم جعل للنساء مكانا خاصا إذا خرجن إلى مصلى العيد، لا يختلطن بالرجال، كما في الحديث الصحيح أن النبي صلى الله عليه وسلم حين خطب في الرجال نزل وذهب للنساء فوعظهن وذكرهن

Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — le-a rezervat femeilor un loc aparte când ieșeau la locul rugăciunii de sărbătoare, ca să nu se amestece cu bărbații. După cum se află

într-un hadith autentic, după ce Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — le-a ținut predica bărbaților, a coborât și s-a dus la femei, îndemnându-le și aducându-le aminte.

Aceasta arată că ele nu auzeau predica Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — sau că, dacă o auzeau, nu cuprindeau pe deplin ceea ce auzeau de la Trimis — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace. Nu știi și că Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

خير صفوف النساء آخرها وشرها أولها، وخير صفوف الرجال أولها وشرها آخرها

Cele mai bune rânduri ale femeilor sunt cele din urmă, iar cele mai rele sunt cele dintâi. Cele mai bune rânduri ale bărbaților sunt cele dintâi, iar cele mai rele sunt cele din urmă.[31]

Aceasta pentru că primele rânduri ale femeilor sunt aproape de bărbați, de aceea sunt cele mai rele, iar ultimele sunt departe de ei, de aceea sunt cele mai bune. Dacă așa este într-un act de adorare la care participă împreună, ce să mai spunem despre altceva decât adorarea? Se știe că, în timpul adorării, omul este cel mai îndepărtat de preocupările instinctului sexual. Cum va fi, așadar, amestecul în afara adorării? Căci

فالشيطان يجري من ابن آدم مجرى الدم في العروق

Satana circulă prin fiul lui Adam precum sângele prin vene.

31 Relatat de Muslim, Cartea rugăciunii, capitolul despre îndreptarea și alinierea rândurilor, nr. 440.

Nu este deloc de neînchipuit ca acest amestec să aducă ispită și mult rău. Îi chem pe frații noștri să se țină departe de el și să știe că este dintre cele mai dăunătoare lucruri pentru bărbați. Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

ما تركت بعدي فتنة أضر على الرجال من النساء

Nu am lăsat după mine nicio ispită mai dăunătoare pentru bărbați decât femeile.[32]

Noi, musulmanii, slavă lui Allah, avem o însușire aparte prin care trebuie să ne deosebim de ceilalți. Trebuie să-I mulțumim lui Allah, Slăvitul și Preaînaltul, pentru că ne-a dăruit-o. Trebuie să știm că urmăm Legea lui Allah, Cel Înțelept, care cunoaște ceea ce este spre binele oamenilor și al țărilor. Cei care au fugit de calea și de Legea lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, sunt în rătăcire, iar treburile lor se îndreaptă spre stricăciune. De aceea auzim că acele comunități în care femeile se amestecă cu bărbații încearcă acum, pe cât pot, să scape de acest lucru. Dar cum să-l mai ajungă, de atât de departe? Îi cerem lui Allah să ocrotească țara noastră și țările musulmanilor de orice rău, vătămare și ispită.

Munca îngăduită

Întrebare: În ce domenii de muncă îi este îngăduit femeii să lucreze fără să-și încalce religia?

Domeniul de activitate al femeii este ceea ce le este specific femeilor: de pildă, învățământul pentru fete, fie într-o activitate administrativă, fie într-una de specialitate; ori să lucreze acasă, cosând haine pentru femei și altele asemenea. Nu îi este îngăduit să lucreze în domenii specifice bărbaților, unde activitatea presupune amestecul cu ei. Acesta este o mare ispită, de care trebuie să ne ferim.

32 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

Trebuie să știm că s-a transmis în mod autentic de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — că a spus:

ما تركت بعدي فتنة أضر على الرجال من النساء

Nu am lăsat după mine nicio ispită mai dăunătoare pentru bărbați decât femeile.[33]

Omul trebuie, așadar, să se țină pe sine și familia sa departe de locurile și de cauzele ispitei, în orice împrejurare.

Este interzisă privirea imaginilor cântărețelor și actrițelor
Întrebare: Printre tineri este răspândit obiceiul de a păstra imagini cu femei care nu le sunt maḥram — actrițe, cântărețe și altele — și de a le privi cu plăcere. Se apără printr-un pretext lipsit de temei: că aceste imagini nu sunt reale.

Această nepăsare este foarte primejdioasă. Dacă omul privește o femeie, fie prin mijloace vizuale de informare, fie în ziare, fie în alt chip, aceasta aduce în mod inevitabil ispită inimii lui și îl târăște să caute privirea directă a femeilor. Acest lucru se vede. Ni s-a spus că unii tineri păstrează imagini ale femeilor frumoase pentru a-și găsi plăcerea și desfătarea în privirea lor. Aceasta arată cât de mare este ispita din privirea acestor imagini.

Omului nu îi este îngăduit să privească asemenea imagini, fie în reviste, fie în ziare, fie în alt loc, fiindcă ispita îi dăunează religiei, iar inima i se leagă de privirea femeilor, până când ajunge să le privească direct.

Întrebare: Care sunt limitele părților intime ale femeii înaintea unei femei musulmane, a uneia desfrânate și a uneia necredincioase?

Părțile pe care o femeie trebuie să le ascundă înaintea altei femei nu se schimbă după deosebirea religiei. Față de femeia musulmană sunt aceleași ca față de femeia necredincioasă, iar față de o femeie castă sunt aceleași ca față de o femeie desfrânată, în

33 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

afară de cazul în care există un alt motiv care cere mai multă precauție.

Trebuie însă să știm că limitele părților intime nu sunt măsura îmbrăcămintei. Îmbrăcămintea trebuie să acopere, chiar dacă părțile intime ale femeii față de altă femeie sunt între ombilic și genunchi. Îmbrăcămintea este un lucru, iar părțile intime sunt alt lucru. Dacă, de pildă, femeia poartă o ținută cuviincioasă și i se descoperă pieptul ori sânul înaintea altei femei pentru un motiv trecător, deși poartă o îmbrăcăminte deplină și acoperitoare, nu este nicio problemă. Dar să-și facă o haină scurtă, de la ombilic până la genunchi, pe motiv că aceasta este zona intimă a femeii înaintea femeii, nu este îngăduit și nu cred că o susține cineva.

Întrebare: Îi este îngăduit femeii să-și descopere sânul înaintea femeilor pentru a-și alăpta copilul?

Răspunsul se înțelege din cele spuse anterior.

Întrebare: Care este hotărârea asupra machiajului femeii, fie înaintea femeilor, fie pentru a se înfrumuseța pentru soțul ei?

Nu este nicio problemă cu podoabele pe care femeia le folosește pentru a se înfrumuseța, dacă nu îi dăunează. Regula de bază este îngăduința; nu este interzis decât ceea ce este interzis printr-o dovadă. Însă am auzit că aceste produse numite *„machiaj"* afectează pielea femeii și o schimbă după puțină vreme. Acest lucru pare plauzibil, fiindcă, după cum se spune, reacțiile există atât în lucrurile trupești, cât și în cele sufletești.

Dacă se dovedește însă cu certitudine, fără nicio îndoială, că folosirea lor nu îi face rău femeii, nu este nicio problemă. Ele pot trezi dorința soțului față de soție și i-o pot face mai dragă, mai ales dacă soțul este dintre cei preocupați de asemenea lucruri. Soții sunt diferiți: unora nu le pasă dacă femeia se înfrumusețează cu aceste produse, iar alții sunt foarte atrași de ele.

Înfrumusețarea femeilor unele înaintea altora, în timpul vizitelor, nu constituie o problemă dacă rămâne în limitele îngăduite de Lege.

Întrebare: Îi este îngăduit unei femei necăsătorite să se machieze și să se arate astfel înaintea femeilor?

Potrivit regulii unor învățați, femeia necăsătorită nu ar trebui să se înfrumusețeze, fiindcă acest lucru nu îi este cerut. Părerea mea este să îl evite. Cât despre femeia căsătorită, hotărârea ei a fost explicată anterior.

Întrebare: Care este hotărârea asupra parfumării femeilor dacă rămân în casă?

Dacă femeile se parfumează în case, apoi ies în piețe, mirosul parfumului lor se simte. S-a transmis în mod autentic de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — că a spus:

أيما امرأة أصابت بخورا فلا تشهد معنا العشاء

Orice femeie care s-a înmiresmat cu fum aromat să nu participe cu noi la rugăciunea de seară, 'ishā'.[34]

Aceasta arată că femeii nu îi este îngăduit să iasă parfumată. Însă dacă acele femei se urcă în mașină chiar la ușă și nu ajung înaintea vreunui bărbat străin, nu este nicio problemă.

Întrebare: Care este hotărârea asupra hainelor pentru femei concepute de necredincioși, dacă sunt acoperitoare și nu există intenția de imitare?

Cuvântul *„intenție"* nu își are locul aici. Dacă există imitare, există lucrul oprit și se aplică hotărârea lui, fie că omul a urmărit-o, fie că nu. Dacă aceste haine le sunt specifice necredincioșilor și nu le poartă alții, musulmanului nu îi este îngăduit să le poarte. Dacă însă sunt răspândite atât printre musulmani, cât și printre nemusulmani, dar, de pildă, nu se găsesc în țara noastră, nu este nicio problemă să fie purtate, atât timp cât nu sunt o îmbrăcăminte care îl scoate ostentativ în evidență pe cel care le poartă. Dacă sunt astfel, ele sunt interzise.

Întrebare: Care este hotărârea asupra hainelor strâmte și scurte care lasă gambele la vedere înaintea bărbaților maḥram și a femeilor?

34 Relatat de Muslim, Cartea rugăciunii, capitolul despre ieșirea femeilor la moschei, nr. 443.

După cum am spus, îmbrăcămintea trebuie să acopere întregul trup, nu să se limiteze la zona intimă. De aceea, femeile trebuie să poarte haine lungi și acoperitoare, chiar dacă gamba este dintre părțile pe care femeia le poate arăta altor femei și bărbaților maḥram. Avem datoria, mai ales în vremea noastră, să fim foarte precauți în asemenea lucruri și să oprim ceea ce ne temem că ar putea duce treptat la asemănarea cu necredincioșii în îmbrăcămintea lor.

Întrebare: Care este hotărârea asupra tunderii părului unei tinere pentru a se înfrumuseța?

Dacă tunderea părului ajunge la o asemănare cu bărbații, este interzisă, fiindcă Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

لعن المتشبهات من النساء بالرجال

le-a blestemat pe femeile care îi imită pe bărbați.

La fel, este interzis să fie tuns astfel încât să semene cu părul femeilor necredincioase, căci Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

من تشبه بقوم فهو منهم

Cine imită un neam face parte dintre ei.[35]

Dacă nu se încadrează în niciunul dintre aceste două cazuri, opinia cunoscută în școala hanbalită este că tunderea este nerecomandată. Chiar dacă nu există o dovadă limpede pentru această opinie, este bine să fie urmată, pentru ca femeia să nu treacă treptat de la îngăduit la oprit și de la nerecomandat la interzis. A socoti aici tunderea nerecomandată, pentru a ne feri de căderea în ceea ce este interzis, este o opinie bună.

Întrebare: Se spune că, în comentariul la *„Bulūgh al-marām”*, ați spus că, la abluțiune, bărbatul își șterge capul din față spre spate, apoi din spate spre față, până

35 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

când apa ajunge la pielea capului. Este corect? Li se aplică și femeilor, știind că le poate fi greu din pricina părului des și lung?

Da, este corect că începe din fața capului, merge spre spate, apoi revine spre partea din față. Aceasta este dovedit prin Sunna. Însă afirmația că ar trebui să ajungă apa la pielea capului este falsă și nu este corectă. Apa nu poate ajunge la rădăcina părului prin simpla ștergere. Ștergerea înseamnă să-și umezească mâna cu apă și apoi să-și șteargă capul cu ea. Din aceasta nu rezultă apă care să ajungă sub păr, în afară de cazul în care tocmai s-a ras pe cap.

Întrebare: Li se aplică și femeilor?

Da. Regula de bază în hotărârile Legii este că ceea ce se aplică bărbaților se aplică și femeilor, iar ceea ce se aplică femeilor se aplică și bărbaților, în afară de cazul în care există o dovadă contrară. Nu cunosc vreo dovadă care să o excepteze pe femeie de la aceasta. Ea își șterge, așadar, capul din față spre spate. Părul lung nu va fi afectat, căci nu i se cere să apese cu putere pe el, ca să se ude ori să se ridice până în creștet, ci doar să facă o ștergere ușoară.

Întrebare: La prosternarea din timpul recitării, femeia trebuie să poarte aceeași acoperire ca la rugăciune?

Aceasta depinde de deosebirea de opinii dintre învățați: are prosternarea din timpul recitării aceeași hotărâre ca rugăciunea? Dacă da, atunci ea cere acoperirea părților intime, orientarea spre qibla și puritatea rituală. Dacă spunem că este o simplă prosternare, căreia nu i se aplică cerințele rugăciunii, atunci nu este condiționat ca femeia să fie acoperită ca pentru rugăciune și nici ca omul să aibă abluțiunea.

Fără îndoială, mai precaut este să fie urmată prima opinie: omul să nu se prosterneze decât având abluțiunea, iar atât femeia, cât și bărbatul să acopere ceea ce trebuie acoperit în rugăciune.

Întrebare: Trecerea unei femei înaintea altei femei îi anulează rugăciunea?

Da, o anulează, fiindcă între bărbați și femei nu există deosebire în hotărâri decât atunci când există o dovadă. Dacă însă trece

dincolo de paravanul ei, în cazul în care are un paravan, ori dincolo de covorașul ei, dacă se roagă pe un covoraș, ori dincolo de locul prosternării ei, dacă nu are nici paravan și nici covoraș, aceasta nu dăunează și nu afectează rugăciunea.

Întrebare: Și dacă evitarea acestei situații este grea, mai ales în cele două moschei sfinte?

Hadithul nu a făcut nicio excepție și nu există o asemenea greutate, fiindcă femeia poate opri trecerea, iar oamenii se vor abține. Dacă nu reușește, să amâne rugăciunea voluntară pentru o vreme în care locul nu este aglomerat ori să înainteze într-un alt loc liber. Dacă este o rugăciune voluntară, să o împlinească acasă. Rugăciunea voluntară acasă este mai bună decât cea în moschee, fie în Moscheea Sacră, fie în Moscheea Profetului, fie în oricare altă moschee. Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus, când se afla la Medina:

أفضل الصلاة صلاة المرء في بيته إلا المكتوبة

Cea mai bună rugăciune este rugăciunea omului în casa sa, în afară de rugăciunea obligatorie.[36]

وكان الرسول صلى الله عليه وسلم يتطوع في بيته

Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — împlinea rugăciunile voluntare în casa sa.

Întrebare: Care este hotărârea asupra purtării albului de către femeie în noaptea nunții, știind că aceasta seamănă cu necredincioșii?

Femeia poate purta o haină albă, cu condiția să nu fie croită precum hainele bărbaților. Cât despre asemănarea cu necredincioșii, ea a dispărut acum, fiindcă toate musulmanele care doresc să se căsătorească o poartă. Hotărârea este legată de

36 Relatat de al-Bukhārī, Cartea chemării la rugăciune, capitolul despre rugăciunea nopții, nr. 731; și de Muslim, Cartea rugăciunii călătorilor, capitolul despre recomandarea împlinirii rugăciunii voluntare acasă, nr. 781.

motivul ei: există când motivul există și dispare când el dispare. Dacă imitarea a dispărut, iar lucrul a devenit comun musulmanilor și necredincioșilor, această hotărâre nu se mai aplică, în afară de cazul în care lucrul este interzis în sine, nu din pricina imitării. Atunci el rămâne interzis în orice împrejurare.

Întrebare: În unele nopți din Ramadan, soțul îi cere soției să gătească pentru oaspeții săi. Când face aceasta, ea se simte foarte obosită și nu mai poate împlini rugăciunea din acea noapte. Trebuie să îl asculte, dacă situația se repetă în cele mai multe nopți din Ramadan?

Femeia trebuie să conviețuiască în chip cuviincios cu soțul ei, iar bărbatul trebuie să conviețuiască în chip cuviincios cu soția sa. Preaînaltul a spus:

﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ﴾

Și conviețuiți cu ele în chip cuviincios!
Coran 4:19 — fragment

Nu ține de buna conviețuire ca bărbatul să-și epuizeze soția în slujirea lui într-o asemenea vreme și în asemenea condiții. Dacă însă el stăruie, se cuvine ca femeia să-l asculte. Dacă obosește și rugăciunea nopții îi devine grea, Allah Preaînaltul îi scrie răsplata a ceea ce intenționa și dorea să facă. A lăsat rugăciunea numai dintr-un motiv întemeiat, pentru a împlini ascultarea de soț în ceea ce îi este obligatoriu să îl asculte.

2 Răspunsuri despre căsătorie

Fără îndoială, căsătoria înseamnă adăugarea unei noi cărămizi la edificiul societății musulmane și a unui nou sprijin la temeliile ei. De aici vin însemnătatea și grija care o înconjoară. Formarea generațiilor și a comunităților se întemeiază pe această cărămidă și pornește de la ea. Dacă începuturile sunt ferite de înșelăciune și de retușuri artificiale, drumul este ferit de piedicile și legăturile care ar putea împiedica împlinirea menirii sale.

Prin căsătorie, musulmanul începe o viață nouă. Aceasta trebuie însă susținută de o înțelegere corectă și de cunoașterea adâncă a tuturor cerințelor vieții conjugale.

Ne aflăm în perioada vacanței de vară, când nunțile se înmulțesc. Am socotit potrivit să ne întâlnim cu unul dintre învățații de seamă ai comunității, ca să ne arate calea dreaptă și îndrumarea statornică a Legii, trasată de religia noastră curată, pentru a-i urma pașii și a ne călăuzi după lumina ei, ferindu-ne de greșeli și de alunecări.

Întâlnirea noastră a fost cu respectabilul șeic Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn — Allah Preaînaltul să aibă milă de el —, pentru a ne lămuri câteva repere despre căsătorie: ceea ce trebuie să respecte soții înaintea ei, în timpul ei și după ea, unele lucruri de care trebuie să se ferească, precum și sfaturi și îndrumări prețioase spre binele religios și lumesc al comunității. Iată dialogul care urmează.

Întrebare: Domnule șeic, Allah să vă ocrotească! Știți că prin căsătorie se răspunde în chip demn nevoii firești dintre bărbat și femeie. Dacă este împlinită, se păstrează castitatea; dacă nu este împlinită, apare trădarea care distruge comunitatea. Ce sfat aveți pentru cel care dorește

să se căsătorească? Ce trebuie să facă soțul și soția în noaptea nunții?
Celui care vrea să se căsătorească îi recomand să aleagă dintre femei pe cea cu care Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a îndemnat să ne căsătorim, spunând:

تزوجوا الودود الولود

Căsătoriți-vă cu femeia iubitoare și care naște mulți copii.[37]

Și a spus:

تنكح المرأة لأربع: لمالها، وحسبها، وجمالها، ودينها، فاظفر بذات الدين

Femeia este luată în căsătorie pentru patru lucruri: averea, obârșia, frumusețea și religia ei. Alege-o, așadar, pe cea credincioasă![38]

Iar femeia să-l aleagă pe cel cu bună purtare și credință, potrivit cuvintelor Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace:

إذا أتاكم من ترضون دينه وخلقه فزوجوه

Dacă vine la voi cineva de a cărui religie și purtare sunteți mulțumiți, dați-i-o în căsătorie.[39]

37 Relatat de Abū Dāwūd, Cartea căsătoriei, capitolul despre oprirea căsătoriei cu femeia care nu naște, nr. 2050; și de al-Nasāʾī, Cartea căsătoriei, capitolul despre dezaprobarea căsătoriei cu femeia stearpă, nr. 3227.

38 Relatat de al-Bukhārī, Cartea căsătoriei, capitolul despre potrivirea în religie, nr. 5090; și de Muslim, Cartea căsătoriei, capitolul despre recomandarea căsătoriei cu femeia credincioasă, nr. 1466.

39 Relatat de al-Tirmidhī, Cartea căsătoriei, capitolul despre îndemnul de a căsători pe cel de a cărui religie sunteți mulțumiți, nr. 1085; și de Ibn Mājah, Cartea căsătoriei, capitolul despre potrivirea soților, nr. 1967.

Să cerceteze cu cea mai mare grijă și să nu se grăbească să accepte cererea în căsătorie înainte de a se interesa de starea pețitorului, pentru a nu regreta graba.
În noaptea în care merge la soția sa, soțul ar trebui să intre la ea bucuros și cu chipul senin, ca să o liniștească, fiindcă în acele clipe ea poate simți teamă, sfială și neliniște. Să o apuce ușor de partea din față a părului și să rostească rugăciunea cunoscută:

اللهم إني أسألك خيرها وخير ما جبلتها عليه، وأعوذ بك من شرها وشر ما جبلتها عليه

O, Allah, Îți cer binele ei și binele firii cu care ai înzestrat-o și caut ocrotire la Tine de răul ei și de răul firii cu care ai înzestrat-o.[40]

Să o rostească audibil, în afară de cazul în care se teme că femeia se va speria și se va simți stingherită. Atunci îi este suficient să-și pună mâna pe partea din față a părului ei și să rostească rugăciunea în șoaptă.
Când omul are relații conjugale cu soția sa, să spună ceea ce a îndemnat Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — prin cuvintele:

لو أن أحدكم إذا أتى أهله قال: بسم الله، اللهم جنبنا الشيطان وجنب الشيطان ما رزقتنا، فإنه إن يقدر بينهما ولد لم يضره الشيطان أبدا

Dacă unul dintre voi, când se apropie de soția sa, ar spune: „În numele lui Allah! O, Allah, ține-l pe Satana departe de noi și ține-l departe de ceea ce ne dăruiești", iar apoi li s-ar rândui un copil, Satana nu i-ar face rău niciodată.[41]

40 Relatat de Abū Dāwūd, Cartea căsătoriei, capitolul care reunește chestiuni despre căsătorie, nr. 2160; și de Ibn Mājah, Cartea căsătoriei, capitolul despre ce spune bărbatul când soția îi este adusă, nr. 1918.

Acesta este unul dintre mijloacele care contribuie la buna creștere a copiilor și este ușor de împlinit. De asemenea, trebuie înțeles și cunoscut că, atunci când are loc raportul conjugal, baia rituală devine obligatorie pentru amândoi, chiar dacă nu a avut loc ejacularea. Unii cred că baia este obligatorie numai după ejaculare, dar aceasta este o înțelegere greșită. Ea este obligatorie dacă au avut raporturi, chiar dacă nu a ejaculat, potrivit cuvintelor Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace:

إذا جلس بين شعبها الأربع ثم جهدها فقد وجب الغسل وإن لم ينزل

Dacă se așază între cele patru membre ale ei și are apoi raporturi cu ea, baia rituală devine obligatorie, chiar dacă nu a ejaculat.[42]

Prin urmare, baia rituală devine obligatorie prin unul dintre două lucruri: fie ejacularea, fie raportul conjugal. Dacă ejacularea se produce prin sărut, îmbrățișare, privire cu dorință, conversație ori prin orice altă cauză, baia devine obligatorie. Iar dacă a avut loc raportul conjugal, baia devine obligatorie chiar fără ejaculare.

Trebuie semnalat și faptul că unii soți — Allah să-i călăuzească — nu se îngrijesc de rugăciunea de zori în dimineața de după nuntă: fie o împlinesc la sfârșitul timpului ei și nu împreună cu obștea, fie nu o împlinesc decât după răsăritul soarelui. Acestea sunt obiceiuri rele, contrare mulțumirii față de binefacerea lui Allah Preaînaltul. A-I mulțumi lui Allah pentru binefacerea Sa înseamnă a-L asculta.

---

41 Relatat de al-Bukhārī, Cartea abluțiunii, capitolul despre rostirea numelui lui Allah în orice împrejurare, nr. 141; și de Muslim, Cartea căsătoriei, capitolul despre ceea ce se recomandă să se spună la raportul conjugal, nr. 1434.

42 Relatat de al-Bukhārī, Cartea băii rituale, capitolul despre atingerea celor două părți circumcise, nr. 291; și de Muslim, Cartea menstruației, capitolul despre abrogarea regulii „apa se datorează apei", nr. 348.

Întrebare: Ce spuneți — Allah să vă ocrotească — despre vorba răspândită potrivit căreia, dacă soțul iese să împlinească rugăciunea de zori cu obștea în moschee, aceasta arată lipsa lui de dorință față de soție? Se spune că, dacă ar dori-o, nu ar pleca de lângă ea toată ziua.

Este o vorbă stricată. Dimpotrivă, dacă împlinește rugăciunea de zori, aceasta arată că o dorește și că Îi mulțumește lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, pentru că i-a înlesnit căsătoria. Soțul are datoria să împlinească rugăciunea de zori cu obștea și să nu părăsească rugăciunea în comun fără un motiv admis de Lege.

Întrebare: Allah să vă ocrotească! Ce părere aveți despre afirmația unor învățați: *„Cel care așteaptă să-i fie adusă mireasa are o scuză să lipsească de la rugăciunea în comun”*?

Mai întâi, vorbele învățaților pot fi greșite sau corecte. Datoria este să ne întoarcem la Carte și Sunna. În al doilea rând, învățații care au spus aceasta vorbeau despre o situație din vremea lor: bărbatul era cel care aștepta sosirea miresei, nu soția cea care îl aștepta pe bărbat. El era în casa sa și mireasa îi era adusă acolo. În acest caz avea o scuză să lipsească de la rugăciunea în comun, căci, dacă ar fi plecat să se roage cu obștea, inima i-ar fi fost preocupată. Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

لا صلاة بحضرة طعام

Nu se face rugăciunea când mâncarea este de față.[43]

43 Relatat de Muslim, Cartea moscheilor și a locurilor de rugăciune, capitolul despre dezaprobarea rugăciunii când mâncarea este de față, nr. 560.

وكان ابن عمر رضي الله عنهما يسمع الإمام يقرأ وهو يتعشى لا يقوم للصلاة حتى يكمل

Ibn ʿUmar — Allah să fie mulțumit de amândoi — îl auzea pe imam recitând în timp ce lua masa de seară, dar nu se ridica la rugăciune până când nu termina.

Dacă un bărbat are o scuză să lipsească de la rugăciunea în comun în această situație, atunci cel care așteaptă să-i fie adusă mireasa are o preocupare și mai mare și o scuză limpede. Însă obiceiul oamenilor de astăzi nu mai este acesta: la noi soțul este cel care merge la soție, în locul unde se află ea. Lucrurile sunt în mâna lui, deci nu are o scuză să părăsească rugăciunea în comun.

Întrebare: Domnule șeic, printre mulți oameni s-a răspândit obiceiul ca bărbatul, când intră la soția sa, să împlinească în fața ei două unități de rugăciune, iar ea să se roage împreună cu el. Unii încep rugăciunea imediat ce intră, chiar înainte de a vorbi cu ea. Ține aceasta de Sunna?

Există relatări de la unii Companioni — Allah să fie mulțumit de ei — că bărbatul, când intră la soția sa, împlinește cu ea două unități de rugăciune. De la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — însă nu s-a transmis nimic autentic în această privință. Sper ca acela care o face să nu aibă nicio vină; iar dacă nu o face, nu are nicio vină.

Întrebare: Știți — Allah să vă ocrotească — că femeile au lipsă în judecată și în religie. Aici se pune o problemă: o femeie a ales un bărbat care nu este drept, iar tatăl ei a ales un bărbat drept. Se ține seama de părerea ei sau este silită să se căsătorească cu cel ales de tată?

Nu este îngăduit să o silească să-l ia pe cel pe care îl dorește tatăl, chiar dacă este un om drept. Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

لا تنكح البكر حتى تستأذن، ولا تنكح الأيم حتى تستأمر

Fecioara să nu fie măritată înainte să i se ceară încuviințarea, iar femeia care a mai fost căsătorită să nu fie măritată înainte să i se ceară hotărârea.

În relatarea lui Muslim se află:

والبكر يستأذنها أبوها في نفسها

Iar fecioarei tatăl ei îi cere încuviințarea în privința ei.[44]

Nici nu este îngăduit să o căsătorească cu un bărbat de a cărui religie și purtare nu este mulțumit. Tutorele ei trebuie să o oprească și să spună: *„Nu te căsătoresc cu bărbatul pe care îl dorești”*, dacă el nu este drept.

Dacă cineva întreabă: *„Dar dacă femeia stăruie să nu se căsătorească decât cu acel bărbat?”*, răspunsul este: nu o căsătorim cu el și nu purtăm noi nimic din păcatul ei. Totuși, dacă omul se teme de un rău — ca între ea și pețitor să se producă o ispită contrară castității —, iar în cazul bărbatului nu există ceva care să împiedice căsătoria potrivit Legii, atunci o căsătorim cu el, pentru a îndepărta acest rău.

Întrebare: Domnule șeic, ce spuneți despre unii tați care iau întreaga zestre a miresei și nu îi dau fiicei decât foarte puțin, știind că unele sume sunt uriașe, ajungând la o sută cincizeci de mii de riyali? Dacă, după multă vreme de la

44 Relatat de al-Bukhārī, Cartea căsătoriei, capitolul despre faptul că tatăl și alții nu o mărită pe fecioară fără încuviințare, nr. 5136; și de Muslim, Cartea căsătoriei, capitolul despre cererea încuviințării femeii care a mai fost căsătorită, nr. 1419 și 1421.

căsătorie, un tată își dă seama că a luat acea zestre cu forța și fără consimțământul fiicei, ce trebuie să facă?
Această întrebare cuprinde două chestiuni importante. Prima: îi este îngăduit tutorelui femeii, fie tatăl, fie altcineva, să pună condiția ca el sau altcineva să primească o parte din zestre? Răspunsul este că nu este îngăduit, fiindcă întreaga zestre îi aparține femeii. Preaînaltul a spus:

﴿وَءَاتُواْ ٱلنِّسَآءَ صَدُقَٰتِهِنَّ نِحْلَةً﴾

Și dați-le femeilor zestrea lor ca dar de bunăvoie!
Coran 4:4 — fragment

În hadithul relatat de ʿAmr ibn Shuʿayb, de la tatăl său, de la bunicul său, Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

أيما امرأة نكحت على صداق أو حباء أو عدة قبل عصمة النكاح فهو لها، وما كان بعد عصمة النكاح فهو لمن أعطيه

Orice femeie care este luată în căsătorie pentru o zestre, un dar ori o promisiune făcute înaintea legăturii de căsătorie are dreptul la ele. Ceea ce este dat după încheierea legăturii de căsătorie aparține celui căruia i s-a dat.[45]

În această privință, după opinia mai puternică, nu există deosebire între tată și alții. Totuși, după ce ea primește zestrea și aceasta intră în stăpânirea ei, numai tatăl poate lua din ea ceea ce voiește, atât timp cât nu îi dăunează. Ceilalți tutori nu au dreptul

45 Relatat de Abū Dāwūd, Cartea căsătoriei, capitolul despre bărbatul care își începe viața conjugală înainte să-i dea soției ceva din zestre, nr. 2129; și de al-Nasāʾī, Cartea căsătoriei, capitolul despre căsătoria pentru aur de greutatea unui sâmbure, nr. 3353.

să și-o însușească. Dacă soția le dă ceva cu generozitate și de bunăvoie, le este îngăduit.
A doua chestiune: unele sume ale zestrei ajung la valori uriașe, iar aceasta este contrar Sunnei. În Ṣaḥīḥ Muslim, Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el — a relatat:

أن رجلا أتى النبي صلى الله عليه وسلم فقال: إني تزوجت امرأة من الأنصار. فقال النبي صلى الله عليه وسلم: على كم تزوجتها؟ قال: على أربع أواق. فقال النبي صلى الله عليه وسلم: على أربع أواق كأنما تنحتون الفضة من عرض هذا الجبل

Un bărbat a venit la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — și a spus: „M-am căsătorit cu o femeie dintre anșări." Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — l-a întrebat: „Pentru cât te-ai căsătorit cu ea?" El a spus: „Pentru patru uqiyya." Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus: „Pentru patru uqiyya?! Parcă ați ciopli argintul din coasta acestui munte!"[46]

Patru uqiyya înseamnă o sută șaizeci de dirhami, adică mai puțin decât pragul zakātului. Exagerarea sumelor zestrei este un motiv al pierderii binecuvântării căsătoriei. Căsătoria cu cea mai mare binecuvântare este cea cu cheltuiala cea mai ușoară.

Dacă se exagerează cu suma, soțul este apăsat de griji și de tristețe pentru cât a cheltuit, mai ales dacă s-a îndatorat. De fiecare dată când bucuria față de soție îi vine în inimă, își

46 Relatat de Muslim, Cartea căsătoriei, capitolul despre privirea femeii și a palmelor ei de către cel care dorește să se căsătorească cu ea, nr. 1424.

amintește apoi datoriile, iar bucuria se preface în tristețe și fericirea în suferință.

Dacă Allah Preaînaltul rânduiește să nu se înțeleagă cu soția, nu îi va fi ușor să se despartă de ea. Ea rămâne alături de el în greutate și suferință, suspendată: nici soție, nici divorțată. Dacă îi cere desfacerea căsătoriei, de regulă el nu acceptă decât cu înapoierea zestrei. Dacă suma este mare, femeii și familiei sale le va fi foarte greu să o procure.

De aceea, îi sfătuim pe frații noștri musulmani să nu exagereze cu zestrea și să nu se fălească prin ea, pentru a le ușura tinerilor căsătoria și pentru a reduce cauzele ispitei. De la Allah cerem ajutor!

Întrebare: Domnule șeic, am dori să atrageți atenția asupra invitațiilor trimise oamenilor pentru masa de nuntă: unele costă până la șapte riyali. Ne avertizați împotriva lor, mai ales că există alternative folositoare, precum scrierea invitației pe coperta unei lucrări de învățătură ori pe învelișul unei casete islamice? Se poate folosi și o coală copiată în culori, cu un font frumos din computer, care aproape nu costă nimic. Ne îndemnați să punem capăt acestei risipe?

Îi îndemn pe frații noștri să părăsească această risipă. Consider că a cheltui mulți bani pentru o simplă invitație, căreia invitatul poate să-i răspundă sau nu și care va ajunge, în cele din urmă, aruncată pe jos, este o risipă limpede, oprită de Allah. Preaînaltul a spus:

﴿وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا إِنَّ ٱلْمُبَذِّرِينَ كَانُوٓا۟ إِخْوَٰنَ ٱلشَّيَٰطِينِ﴾

Și nu risipi! Risipitorii sunt frații diavolilor.
Coran 17:26–27 — fragment

Ideea unei invitații pe o carte poștală care are pe verso cuvinte de îndrumare, folositoare, este bună. Mi-ar plăcea să se facă astfel, folosind însă hârtie obișnuită. A doua propunere, de a trimite

împreună cu invitația casete cu materiale folositoare, este și ea bună.

Acest lucru s-a făcut deja la unele invitații. Am văzut multe invitații însoțite de casete. Este un lucru bun, pe care îl sprijinim pe cât putem. Dacă oamenii ar face astfel, invitația ar fi atât la masa de nuntă, cât și la Lege, unind două lucruri bune. Cât despre a treia propunere, ca invitația să fie pe foi copiate, și ea este bună, nu costă mult și aduce folos.

Întrebare: Domnule șeic, auzim despre obligația soțului de a petrece noaptea cu soția. Se are în vedere același pat, aceeași cameră sau aceeași casă?

Aceasta diferă după obiceiuri, fiindcă Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ﴾

Și conviețuiți cu ele în chip cuviincios!

Coran 4:19 — fragment

Însă cuvintele lui Allah, Binecuvântat și Preaînalt:

﴿وَٱلَّٰتِى تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهْجُرُوهُنَّ فِى ٱلْمَضَاجِعِ﴾

Pe acelea de a căror nesupunere vă temeți, îndemnați-le și părăsiți-le în paturi.

Coran 4:34 — fragment

arată că buna conviețuire se împlinește deplin când bărbatul este cu soția sa în același pat. Așa era și călăuzirea Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, deși

ينام أحيانا على سرير وحده أو في فراش وحده

uneori dormea singur pe un pat sau pe un așternut.

Regula de bază rămâne însă ca bărbatul să fie cu soția sa în același așternut.

Întrebare: Perioada de așteptare a soției devine obligatorie prin simpla izolare conjugală sau prin raportul conjugal? Dacă o divorțează, își recuperează zestrea?
Versetul nobil:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَكَحْتُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ﴾

O, voi cei care credeți! Dacă vă căsătoriți cu femei credincioase, apoi le divorțați înainte să le fi atins...
Coran 33:49 — fragment

se referă la raportul conjugal. Însă califii bine călăuziți — Allah să fie mulțumit de ei — au spus că, dacă bărbatul a rămas singur cu femeia, apoi a divorțat-o înainte de a avea raporturi cu ea, perioada de așteptare devine obligatorie pentru ea. Califii bine călăuziți au o cale care trebuie urmată, prin porunca Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace.
Aceasta dacă s-a despărțit de ea în timpul vieții, prin divorț ori în alt fel. Dacă însă el moare, perioada de așteptare și doliul sunt obligatorii pentru ea, chiar dacă aceasta s-a întâmplat înainte de raportul conjugal și de izolarea conjugală, datorită caracterului general al cuvintelor Preaînaltului:

﴿وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا﴾

Cei dintre voi care mor și lasă în urmă soții: acestea să aștepte patru luni și zece zile.
Coran 2:234 — fragment

Cât despre zestre, dacă o divorțează înainte de raportul conjugal și de izolarea conjugală, își poate recupera numai jumătate. Dacă o divorțează după raportul conjugal sau după izolarea conjugală, nu își recuperează nimic din ea.

Dacă moare, ea are dreptul la întreaga zestre, iar moștenitorii nu au niciun drept asupra ei, indiferent dacă moartea lui a avut loc înainte de raportul conjugal și de izolarea conjugală sau după ele.

Întrebare: La unele nunți, femeile împart casete și broșuri care cuprind îndemnuri. Este acest lucru rânduit de Lege?

Nu este un lucru rânduit în sine pentru nuntă, dar este lăudabil pentru folosul lui. Femeile poate nu se adună într-o altă împrejurare. Împărțirea casetelor și a broșurilor la această adunare este bună și este un mijloc de chemare la Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Ele trebuie însă să provină de la învățați de încredere în cunoaștere, religie și metodă.

Întrebare: Domnule șeic, ce părere aveți despre rostirea unor îndemnuri cu prilejul nunții?

Nu cunosc ca îndemnurile într-o asemenea împrejurare să fie transmise de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace. Dacă însă i se cere unui om învățat, pe care oamenii îl ascultă și nu îl găsesc greu de ascultat la o asemenea adunare, să le vorbească despre îndrumările și hotărârile de care au nevoie, este bine, fără să prelungească vorbirea.

Dacă el însuși vede ceva rău, trebuie să se ridice, să-i îndemne pe oameni și să-i avertizeze împotriva acelui rău. La fel, dacă i se pune o întrebare, vorbește despre ea și lărgește explicația, este bine și nu este nicio problemă, cu voia lui Allah.

Întrebare: Domnule șeic, ce părere aveți despre unele femei care cântă cântece de nuntă? Vocea lor este dintre lucrurile care trebuie ascunse?

Simpla voce nu este dintre lucrurile care trebuie ascunse. Se știe însă că, dacă își ridică glasurile la o asemenea ocazie, mai ales dacă sunt voci frumoase și plăcute auzului, iar oamenii sunt cuprinși de bucuria nunții, există teama unei mari ispite. Este mai

potrivit și mai departe de ispită ca vocile să nu iasă din adunarea femeilor.

Cât despre ceea ce fac unii astăzi, punând difuzoare pe balcoanele clădirii și supărând și neliniștind oamenii cu aceste sunete, este un lucru rău, care trebuie oprit. Așadar, nu este nicio problemă ca femeile să cânte un cântec potrivit la această ocazie dacă nu este însoțit de acompaniament instrumental interzis.

Întrebare: Domnule șeic, le este îngăduit femeilor să danseze la nunți, mai ales dacă se află numai între femei?

Dansul este nerecomandat. La început eram mai îngăduitor în această privință, dar mi-au fost puse mai multe întrebări despre întâmplări petrecute când femeile dansau și am socotit că trebuie oprit. Unele fete sunt suple, frumoase și sprintene, iar dansul lor le ispitește pe femei. Mi s-a spus chiar că, în asemenea situații, unele femei ajung să o sărute pe cea care dansează și poate să o strângă la piept. Aceasta pricinuiește o ispită vădită.

Întrebare: Domnule șeic, ce părere aveți despre purtarea inelului de logodnă?

Inelul de logodnă este un simplu inel, iar inelul este, în principiu, îngăduit. Face excepție cazul în care este însoțit de o credință, așa cum fac unii: bărbatul își scrie numele pe inelul pe care i-l dă logodnicei, iar ea își scrie numele pe inelul pe care i-l dă lui, pretinzând că acest lucru le întărește legătura. În acest caz, inelul este interzis, fiindcă exprimă o legare de ceva care nu are temei nici în Lege, nici în realitatea simțită.

De asemenea, nu este îngăduit ca peținitorul însuși să-i pună logodnicei inelul, fiindcă ea nu îi este încă soție. Este străină față de el până la încheierea contractului de căsătorie.

Întrebare: Domnule șeic, știm că femeii nu îi este îngăduit să-și descopere fața înaintea bărbaților străini. Dar care este răspunsul dumneavoastră — Allah să vă ocrotească — la relatarea despre:

العروسة التي قدمت لخطيبها مشروبا كاشفة عن وجهها بحضور النبي صلى الله عليه وسلم

mireasa care i-a adus logodnicului ei o băutură, având fața descoperită în prezența Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace?

Relatarea se află în Ṣaḥīḥ Muslim.

Acest hadith și altele asemenea, din care ar părea că femeile Companionilor — Allah să fie mulțumit de ele — își descopereau fețele, se referă la vremea dinaintea acoperirii. Versetele care arată obligativitatea acoperirii femeii au fost revelate târziu, în al șaselea an după emigrare. Înainte de aceasta, femeile nu aveau datoria să-și acopere fețele și mâinile. Toate textele care, la prima vedere, ar îngădui descoperirea înaintea bărbaților străini se înțeleg în raport cu vremea dinaintea revelării poruncii acoperirii. Pot exista însă hadithuri cu indicii că întâmplarea este de după acoperire. Acestea au nevoie de un răspuns, precum:

حديث المرأة الخثعمية التي جاءت تسأل النبي صلى الله عليه وسلم، وكان الفضل بن العباس رديفا له في حجة الوداع، فجعل الفضل ينظر إليها وتنظر إليه، فجعل النبي صلى الله عليه وسلم يصرف وجه الفضل إلى الشق الآخر

Relatarea femeii din Khathʿam, care a venit să-l întrebe pe Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace. Al-Faḍl ibn ʿAbbās călărea în spatele lui, la pelerinajul de rămas-bun. Al-Faḍl o privea, iar ea îl privea, și Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — îi întorcea fața lui al-Faḍl în cealaltă parte.[47]

Cei care consideră îngăduită descoperirea feței au adus această relatare ca dovadă. Fără îndoială, ea este dintre hadithurile care pot avea mai multe înțelesuri: poate indica îngăduința, dar poate și să nu o indice.

Posibilitatea îngăduinței este aparentă. În privința posibilității ca relatarea să nu indice îngăduința, spunem: această femeie era în iḥrām, iar femeii aflate în iḥrām îi este rânduit să aibă fața descoperită. Nu știm să o fi privit cineva dintre oameni, în afara Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — și a lui al-Faḍl ibn ʿAbbās.

Despre Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, al-Ḥāfiẓ Ibn Ḥajar — Allah să aibă milă de el — a amintit că Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — îi erau îngăduite, în privința privirii femeii ori a izolării cu ea, lucruri neîngăduite altora. Tot astfel îi era îngăduit să se căsătorească fără zestre, fără tutore și cu mai mult de patru soții. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, i-a îngăduit unele dintre aceste lucruri fiindcă era cel mai desăvârșit dintre oameni în castitate. Nu se poate arunca asupra Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — bănuiala care ar putea plana asupra altora, în privința unor lucruri nepotrivite oamenilor cu noblețe de caracter.

Prin urmare, regula cunoscută învățaților este că, dacă există o altă posibilitate de înțelegere, argumentarea prin text nu mai este hotărâtoare. Acest hadith are astfel un înțeles neclar. În privința textelor neclare, avem datoria să le raportăm la textele limpezi, care arată în mod clar că femeii nu îi este îngăduit să-și descopere

47 Relatat de al-Bukhārī, Cartea pelerinajului, capitolul despre obligativitatea și meritul pelerinajului, nr. 1513; și de Muslim, Cartea pelerinajului, capitolul despre pelerinajul în locul celui incapabil, nr. 1334.

fața înaintea altora decât soțul și bărbații maḥram și că descoperirea feței este dintre cauzele ispitei și răului.

Situația este vădită astăzi în țările în care femeilor li s-a îngăduit să-și descopere fața. S-au mărginit ele numai la această îngăduință? Nu: își descoperă fața, capul, gâtul, partea de sus a pieptului, brațul, gamba și uneori pieptul. Cei de acolo nu și-au putut opri femeile nici de la ceea ce ei înșiși recunosc că este rău și interzis.

Dacă li se deschide oamenilor o poartă a răului, fii sigur că, deschizând o ușă, vei ajunge la multe uși. Dacă deschizi și cea mai mică intrare, ea se va lărgi până când realitatea va deveni de neoprit. Atât textele Legii, cât și judecata și rațiunea arată că femeia trebuie să-și acopere fața.

Mă mir de cei care spun că femeia trebuie să-și acopere laba piciorului, dar își poate descoperi palmele. Care dintre ele merită mai mult să fie acoperite? Nu palmele? Finețea mâinii femeii și frumusețea degetelor și a vârfurilor lor îi atrag mai mult pe cei înclinați spre asemenea lucruri decât picioarele.

Mă mir și de cei care spun că femeia trebuie să-și acopere picioarele, dar își poate descoperi fața. Care dintre ele merită mai mult să fie acoperite? Este oare cu putință să spunem că Legea islamică desăvârșită, venită de la Cel Înțelept și Atoateștiutor, îi cere femeii să-și acopere laba piciorului și îi îngăduie să-și descopere fața? Nicidecum! Ar fi contrar înțelepciunii.

Interesul bărbaților pentru chip este cu mult mai mare decât interesul pentru picioare. Nu cred că vreun pețitor i-ar spune celui pe care l-a rugat să-i găsească o soție: *„Fratele meu, interesează-te de picioarele ei, dacă sunt frumoase sau nu”*, lăsând deoparte chipul. Aceasta este de neînchipuit. Primul lucru pe care i-l cere este să se intereseze de chip: cum sunt buzele, cum sunt ochii și așa mai departe. Să cerceteze piciorul și să lase fața deoparte este imposibil. Locul ispitei este, așadar, fața.

Cuvântul *„ʿawra”* nu înseamnă neapărat că este precum organul intim, a cărui arătare ori descoperire trezește rușine. Înseamnă că trebuie acoperit, fiindcă descoperirea lui aduce ispită prin atracția față de femeie.

Mă mir de cei care spun că femeii nu îi este îngăduit să lase să se vadă trei fire de păr sau chiar mai puține, apoi spun că poate arăta sprâncenele fine și frumoase și genele lungi și negre, fără niciun impediment! Și măcar dacă lucrurile s-ar mărgini la această frumusețe și la aceste podoabe! Astăzi se adaugă tot felul de produse de machiaj, ruj și altele.

Cred că niciun om care cunoaște locurile ispitei și dorințele bărbaților nu poate îngădui cu totul descoperirea feței, în același timp cu obligativitatea acoperirii picioarelor, atribuind aceasta unei Legi care este cea mai desăvârșită și mai înțeleaptă dintre legi.

De aceea, am văzut la unii învățați de mai târziu afirmația că învățații musulmanilor au căzut de acord asupra obligativității acoperirii feței din pricina marii ispite. Autorul lucrării *„Nayl al-awṭār”* a citat de la Ibn Raslān că oamenii din vremea lor aveau credința slabă, iar multe femei nu își păstrau castitatea, astfel încât fața trebuia acoperită.

Chiar dacă am socoti-o în principiu îngăduită, starea musulmanilor de astăzi cere să spunem că acoperirea feței este obligatorie, fiindcă lucrul îngăduit care devine un mijloc spre ceva interzis ajunge să fie oprit ca mijloc spre acel rău.

Mă mir și de cei care cheamă, prin scrierile lor, la descoperirea feței și o prezintă astăzi ca pe o obligație pe care oamenii au părăsit-o. Cum să ne îngăduim să îi chemăm pe oameni la aceasta, văzând urmările sale rele?

Omul trebuie să se teamă de Allah înainte de a spune ceea ce îi sugerează judecata. Acesta este unul dintre lucrurile care le scapă multor studenți ai cunoașterii: omul are cunoaștere teoretică și judecă după ea, fără să țină seama de starea oamenilor și de urmările vorbelor sale. ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb — Allah să fie mulțumit de el — oprea uneori, pentru a aduce un folos, lucruri pe care Legiuitorul le îngăduise.

كان الطلاق في عهد النبي صلى الله عليه وسلم وفي عهد أبي بكر وسنتين من خلافة عمر طلاق الثلاث واحدة

În vremea Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —, în vremea lui Abū Bakr și în primii doi ani ai califatului lui ʿUmar, trei pronunțări ale divorțului erau socotite una singură.

Adică, dacă bărbatul își divorța soția de trei ori într-o singură formulare, era socotit un singur divorț. La fel, dacă erau cuvinte rostite unul după altul, potrivit opiniei alese de șeicul Islamului Ibn Taymiyya, care este opinia mai puternică. Dar, când acest obicei s-a răspândit printre oameni, conducătorul credincioșilor, ʿUmar, a spus:

إن الناس قد تعجلوا في أمر كانت لهم فيه أناة فلو أمضيناه عليهم

Oamenii s-au grăbit într-un lucru în care aveau răgaz. Dacă le-am face să se aplice asupra lor?

Le-a făcut astfel să se aplice asupra lor și nu le-a mai îngăduit să-și ia soțiile înapoi, fiindcă se grăbiseră în această privință, iar o asemenea grabă este interzisă.

Spun: chiar dacă am considera îngăduită descoperirea feței, cinstea în transmiterea cunoașterii și grija întemeiată pe răspundere cer să nu o declarăm îngăduită în această vreme, în care ispitele s-au înmulțit, și să o oprim ca mijloc spre rău. Cu atât mai mult cu cât dovezile pe care le înțeleg din Cartea lui Allah și din Sunna Trimisului Său — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — arată că descoperirea feței este interzisă, atât prin dovada Legii, cât și prin judecată, iar interdicția ei este mai îndreptățită decât interdicția descoperirii labei piciorului, a gambei și a altora asemenea.

Întrebare: Domnule șeic, ce părere aveți despre cel care s-a căsătorit cu o femeie, apoi tatăl lui îl silește să o divorțeze? Să o păstreze și să fie neascultător față de tatăl său sau să o divorțeze, deși ea nu a făcut niciun păcat?

Dacă tatăl îi cere fiului să-și divorțeze soția, există două situații.

Prima: tatăl arată un motiv admis de Lege care cere divorțul și despărțirea. De pildă: *„Divorțeaz-o pe soția ta, fiindcă purtarea ei trezește bănuieli: flirtează cu bărbații ori merge în adunări necinstite”*, și altele asemenea. În acest caz, fiul trebuie să-l asculte și să o divorțeze. Tatăl nu îi cere divorțul dintr-un capriciu propriu, ci pentru a feri patul fiului său de această întinare.

A doua: tatăl îi spune fiului să-și divorțeze soția fiindcă fiul o iubește, iar tatăl este gelos pe iubirea fiului pentru ea. Mama poate fi și mai geloasă: multe mame, când văd că fiul își iubește soția, devin foarte geloase, de parcă nora le-ar fi o rivală cu care împart soțul — Îi cerem lui Allah să ne ferească! Într-o asemenea situație, fiul nu este obligat să-și divorțeze soția dacă tatăl sau mama îi cere aceasta. Să se poarte însă cu grijă față de ei, să caute să-i împace și să-i convingă prin vorbe blânde să accepte ca ea să rămână cu el, mai ales dacă soția este dreaptă în religie și în purtare.

Imamului Aḥmad — Allah să aibă milă de el — i s-a pus chiar această întrebare.

فجاءه رجل فقال: إن أبي يأمرني أن أطلق زوجتي؟ قال له الإمام أحمد: لا تطلقها. قال: أليس النبي صلى الله عليه وسلم قد أمر ابن عمر أن يطلق زوجته حين أمره عمر بذلك؟ قال: وهل أبوك مثل عمر أو كلمة نحوها

Un bărbat a venit la el și a spus: „Tatăl meu îmi poruncește să-mi divorțez soția.” Imam Aḥmad i-a răspuns: „Nu o divorța!” Omul a

întrebat: „Nu i-a poruncit Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — lui Ibn ʿUmar să-și divorțeze soția, când ʿUmar îi ceruse aceasta?" El a spus: „Dar tatăl tău este asemenea lui ʿUmar?", ori o vorbă apropiată de aceasta.

Dacă tatăl îi aduce fiului același argument: *„Fiul meu, Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — i-a poruncit lui ʿAbd Allāh ibn ʿUmar să-și divorțeze soția când tatăl său, ʿUmar, îi ceruse aceasta"*, răspunsul este de același fel. Să vorbească însă cu blândețe: *„ʿUmar a văzut un lucru care făcea de folos să-i ceară fiului să-și divorțeze soția."*

Întrebare: Domnule șeic, care este hotărârea dacă tatăl vrea să-și căsătorească fiul cu o femeie care nu este dreaptă? Și care este hotărârea dacă refuză să-l căsătorească cu o femeie dreaptă?

Răspunsul este asemenea celui anterior. Tatălui nu îi este îngăduit să-și silească fiul să se căsătorească cu o femeie de care nu este mulțumit, fie că ea are un neajuns în religie ori în purtare, fie în altă privință. Cât de mulți au regretat după ce și-au silit fiii să ia femei pe care aceștia nu le doreau! Tatăl spune: *„Căsătorește-te cu ea, fiindcă este fiica fratelui meu"*, ori *„fiindcă este din tribul tău"*, și altele asemenea. Fiul nu este obligat să accepte, iar tatăl nu are dreptul să-l silească.

La fel, dacă fiul vrea să se căsătorească cu o femeie dreaptă, iar tatăl îl oprește, fiul nu este obligat să îl asculte. Dacă fiul este mulțumit de o soție dreaptă și tatăl îi spune să nu o ia, o poate lua chiar dacă tatăl îl oprește. Fiul nu este obligat să-și asculte tatăl într-un lucru care nu-i dăunează tatălui, dar prin care fiul are de câștigat, fiind oprit de la un folos. Dacă am spune că fiul trebuie să-și asculte tatăl în toate lucrurile, chiar și acolo unde fiul are un folos, iar tatăl nu suferă niciun rău, ar rezulta multe rele. În asemenea împrejurări, fiul trebuie însă să fie cuviincios cu tatăl, să se poarte cu grijă față de el și să încerce să-l convingă pe cât poate.

Întrebare: Domnule șeic, îngăduiți-mi să vă prezint câteva încălcări care se întâmplă la unele nunți, rugându-vă

să vorbiți pe larg despre ele. Prima: unele femei poartă haine ieșite din obiceiul comunității noastre, spunând că le poartă numai între femei: haine strâmte care arată formele trupului, haine deschise sus într-atât încât se vede o parte din piept sau din spate și haine cu șliț în partea de jos până la genunchi ori aproape de el. A doua: printre greșelile răspândite la nunți sunt așa-numitul *„țaqq”* prin difuzoare, cântatul femeilor și filmarea video. Mai grav este că mirele își sărută soția înaintea femeilor. Când cei grijulii cu familiile lor le dau un sfat, li se răspunde: *„Cutare șeic a dat o hotărâre care îngăduie țaqq.”* Dacă este adevărat, vă rugăm să le lămuriți musulmanilor adevărul.

În privința primei încălcări, s-a transmis în mod autentic în Ṣaḥīḥ Muslim, de la Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el —, că Trimisul lui Allah — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

صنفان من أهل النار لم أرهما: قوم معهم سياط كأذناب البقر يضربون بها الناس، ونساء كاسيات عاريات، مميلات مائلات، ورؤوسهن كأسنمة البخت المائلة لا يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها، وإن ريحها ليوجد من مسيرة كذا وكذا

Două categorii dintre locuitorii Focului nu le-am văzut: oameni care au bice asemenea cozilor de vacă, cu care îi lovesc pe oameni, și femei îmbrăcate, dar dezbrăcate, care îi abat pe alții și care se abat, ale căror capete sunt asemenea cocoașelor înclinate ale cămilelor cu două cocoașe. Ele nu vor intra în Paradis și nici nu îi vor simți mireasma, deși mireasma lui se simte de la o asemenea și asemenea depărtare.[48]

48 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

Cuvintele sale — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — *„îmbrăcate, dar dezbrăcate”* înseamnă că au pe ele haine care nu împlinesc acoperirea obligatorie, fie pentru că sunt scurte, fie pentru că sunt subțiri, fie pentru că sunt strâmte. De aceea, imam Aḥmad a relatat în *„Musnad”*, cu un lanț de transmitere în care există o slăbiciune, de la Usāma ibn Zayd — Allah să fie mulțumit de amândoi —, că a spus:

كساني رسول الله صلى الله عليه وسلم قبطية — نوع من الثياب — فكسوتها امرأتي. فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: مرها فلتجعل تحتها غلالة، إني أخاف أن تصف حجم عظامها

Trimisul lui Allah — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — mi-a dat un veșmânt numit qubțiyya — un fel de haină —, iar eu i l-am dat soției mele. Trimisul lui Allah — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus: „Spune-i să poarte o cămașă pe dedesubt, fiindcă mă tem că veșmântul îi va arăta forma trupului.”[49]

Tot aici intră și deschiderea hainei în partea de sus a pieptului, care este contrară poruncii lui Allah Preaînaltul. El a spus:

﴿وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ﴾

Să-și lase acoperămintele capului peste deschizăturile de la piept!
Coran 24:31 — fragment

49 Al-Musnad (5/205).

Al-Qurṭubī a spus în exegeza sa că aceasta înseamnă ca femeia să-și lase acoperământul capului peste deschiderea hainei, pentru a-și acoperi pieptul. Apoi a amintit o relatare de la ʿĀʾisha:

أن حفصة بنت أخيها عبد الرحمن بن أبي بكر رضي الله عنهما دخلت عليها بشيء يشف عن عنقها وما هنالك فشقته عليها وقالت: إنما يضرب بالكثيف الذي يستر

Nepoata ei, Ḥafṣa, fiica fratelui ei ʿAbd al-Raḥmān ibn Abī Bakr — Allah să fie mulțumit de amândoi —, a intrat la ea purtând ceva prin care se vedeau gâtul și partea din jur. ʿĀʾisha i l-a rupt chiar de pe ea și a spus: „Acoperirea se face numai cu un material des, care ascunde."

Tot aici intră și haina cu șliț în partea de jos, dacă nu există nimic pe dedesubt. Dacă sub ea se află un alt veșmânt acoperitor, nu este nicio problemă, în afară de cazul în care are forma hainelor bărbătești; atunci este interzisă din pricina imitării bărbaților.
Tutorele femeii trebuie să o oprească de la orice îmbrăcăminte interzisă și de la ieșirea împodobită ori parfumată, fiindcă răspunde de ea în Ziua Învierii, într-o zi în care:

﴿لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَـٰعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾

Niciun suflet nu va folosi altui suflet cu nimic, nu i se va primi mijlocirea, nu i se va lua vreo răscumpărare și nu vor fi ajutați.
Coran 2:48 — fragment

În privința celei de-a doua încălcări, *„ṭaqq”* înseamnă dufful. Baterea duffului în zilele nunții este îngăduită sau ține de Sunna dacă prin ea se vestește căsătoria, dar cu anumite condiții.

Prima condiție: să se bată în duff, numit de unii ṭār, care are membrană pe o singură parte. Instrumentul acoperit pe amândouă părțile se numește ṭabl și nu este îngăduit, fiindcă este dintre instrumentele muzicale. Toate instrumentele muzicale sunt interzise, în afara celor îngăduite prin dovadă: dufful în zilele nunții.

A doua condiție: să nu fie însoțit de ceva interzis, precum cântecele josnice care stârnesc dorința. Acestea sunt oprite cu sau fără duff, în zilele nunții ori în afara lor.

A treia condiție: să nu aducă ispită, precum auzirea unor voci frumoase. Dacă se produce astfel ispită, este oprit.

A patra condiție: să nu supere pe nimeni. Dacă îi supără pe alții, este oprit: de pildă, dacă sunetele ies prin difuzoare și îi deranjează pe vecini și pe alții, pe lângă ispita care nu lipsește din aceasta. Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

نهى المصلين أن يجهر بعضهم على بعض في القراءة

i-a oprit pe cei care se rugau să-și ridice unii peste alții vocea la recitare.

Aceasta din pricina tulburării și a supărării pe care le pricinuiește. Cum să fie atunci cu sunetele duffurilor și ale cântecelor?

Cât despre fotografierea acestor adunări, niciun om cu judecată nu se îndoiește de urâțenia ei. Niciun om cu judecată, cu atât mai puțin un credincios, nu ar accepta să fie surprinse imagini ale femeilor din familia sa — mame, fiice, surori, soții și altele —, pentru a deveni o marfă la îndemâna oricui ori o jucărie din privirea căreia să se desfete orice desfrânat.

Mai urâtă este înregistrarea video, fiindcă redă întâmplarea vie, în imagine și sunet. Oricine are mintea sănătoasă și religia

dreaptă o dezaprobă. Nu pot concepe ca vreun om cu pudoare și credință să o îngăduie.

Cât despre dansul femeilor, este un lucru urât și nu dăm o hotărâre care să-l permită din pricina întâmplărilor despre care ni s-a spus că se produc între femei. Dacă dansează bărbații, este și mai urât, fiindcă înseamnă imitarea femeilor de către bărbați, cu tot ceea ce aceasta cuprinde. Iar dacă dansează bărbații și femeile amestecați, așa cum fac unii lipsiți de minte, este încă și mai grav și mai urât, din pricina amestecului și a marii ispite, mai ales în bucuria nunții.

Cât despre mirele care intră în adunarea femeilor și își sărută soția înaintea lor, de-ar fi să te miri de ceva, miră-te că un bărbat căruia Allah i-a dăruit binefacerea căsătoriei răspunde printr-o asemenea faptă rea în Lege, în judecată și în noblețea purtării. Cum îi îngăduie familia miresei așa ceva? Nu se tem că bărbatul va vedea în acea adunare femei mai frumoase și mai strălucitoare decât soția lui, astfel încât ea îi va scădea în ochi, mintea i se va umple de gânduri și urmările dintre el și mireasă nu vor fi bune?

În încheierea acestui răspuns, îi sfătuiesc pe frații mei musulmani să se ferească de asemenea fapte rele. Îi chem să-I mulțumească lui Allah pentru această binefacere și pentru celelalte, să urmeze calea primelor generații drepte și să se mărginească la ceea ce a adus Sunna.

﴿وَلَا تَتَّبِعُوٓاْ أَهۡوَآءَ قَوۡمٖ قَدۡ ضَلُّواْ مِن قَبۡلُ وَأَضَلُّواْ كَثِيرٗا وَضَلُّواْ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ﴾

Și nu urmați poftele unor oameni care au rătăcit mai înainte, i-au rătăcit pe mulți și s-au abătut de la calea cea dreaptă!

Coran 5:77 — fragment

3 Întrebări despre jucăriile copiilor

Întrebare: Există multe jocuri și programe educative folositoare pentru copii, dar de obicei sunt precedate de muzică ori de sunete asemănătoare muzicii. Avem aici un exemplu: cartea vorbitoare. Am dori să ascultați această melodie și să ne spuneți părerea dumneavoastră.
Ceea ce am auzit este precedat de muzică. Muzica face parte dintre instrumentele muzicale interzise. Interdicția lor este dovedită prin ceea ce al-Bukhārī a relatat în *„Ṣaḥīḥ”*, de la Abū Mālik al-Ashʿarī — Allah să fie mulțumit de el —, că Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

ليكونن من أمتي أقوام يستحلون الحر والحرير
والخمر والمعازف

Vor fi din comunitatea mea oameni care vor socoti îngăduite desfrâul, mătasea, vinul și instrumentele muzicale.[50]

Prin urmare, nu pot fi folosite decât dacă muzica este înlăturată. În plus, imitările vocilor animalelor pe care le-am auzit nu corespund glasurilor lor reale și nu oferă o închipuire deplină a acestora. De aceea, consider să nu fie folosite: folosirea lor este interzisă dacă rămâne muzica, iar dacă muzica este înlăturată, folosul lor este mic.

Întrebare: Multe jucării cuprind imagini desenate de mână ale ființelor însuflețite. De obicei au un scop educativ, precum cele din cartea vorbitoare. Care este hotărârea?

50 Relatat de al-Bukhārī, Cartea băuturilor, capitolul despre cel care socotește vinul îngăduit, nr. 5590.

Dacă sunt pentru distracția celor mici, aceia care îngăduie jucăriile pentru copii îngăduie și asemenea imagini. Cei care le interzic spun că sunt oprite. Mai mult, aceste imagini nu corespund nici ele înfățișării pe care Allah a dat-o făpturilor reprezentate, după cum se vede în ceea ce am înaintea mea. Chestiunea este ușoară.

Întrebare: Așadar, domnule șeic, dacă sunt pentru copii nu există impediment. Atunci de ce nu spunem și despre muzica din jocurile și programele educative pentru copii, precum cartea vorbitoare, că este pentru cei mici și putem fi îngăduitori cu ea?

Nu suntem îngăduitori în privința ei, fiindcă nu s-a transmis în Sunna ceva asemănător care să o îngăduie. Interdicția transmisă a instrumentelor muzicale este generală și nu există o dovadă care să îi excepteze pe copii. Dacă un copil se obișnuiește cu distracția și cu muzica, acestea îi devin deprindere și fire.

Întrebare: Există multe feluri de păpuși, pe care ʿĀʾisha — Allah să fie mulțumit de ea — le numea *„fetițe”*. Unele sunt din bumbac, ca un săculeț de care sunt despărțite capul, două mâini și două picioare. Altele seamănă întru totul cu omul și se vând în piețe. Unele vorbesc, plâng, merg ori se târăsc. Care este hotărârea asupra confecționării sau cumpărării unor asemenea păpuși pentru fetițe, în scop de învățare și distracție?

În cazul celor care nu au o înfățișare complet conturată, ci doar unele membre și un cap, fără trăsături bine definite ale creației, nu există îndoială că sunt îngăduite. Sunt de felul păpușilor cu care se juca ʿĀʾisha — Allah să fie mulțumit de ea.

Dacă însă înfățișarea este deplină, de parcă ai vedea un om, mai ales dacă se mișcă ori are voce, am o reținere în privința îngăduinței. Ea imită în întregime creația lui Allah și se pare că jucăriile cu care se juca ʿĀʾisha nu erau astfel. Este mai potrivit să fie evitate. Nu afirm însă categoric interdicția, fiindcă celor mici li se îngăduie în asemenea lucruri ceea ce nu li se îngăduie adulților.

Copilul are în fire joaca și distracția și nu are încă obligația actelor de adorare, ca să spunem că își pierde timpul în joc și

zădărnicie. Cine vrea să fie precaut în asemenea chestiuni poate să desprindă capul păpușii ori să-l încălzească la foc până se înmoaie, apoi să-l apese până când îi dispar trăsăturile.

Întrebare: Există o deosebire între a le confecționa copiii înșiși, a le confecționa noi pentru ei, a le cumpăra sau a le primi în dar?

Consider că a le confecționa într-un fel care imită creația lui Allah este interzis. Aceasta este făurirea de imagini a cărei interdicție nu lasă loc de îndoială. Dacă însă ne vin de la creștini ori de la alți nemusulmani, păstrarea lor are hotărârea pe care am arătat-o la început. Cât despre cumpărare, ar trebui să cumpărăm alte lucruri, fără imagini de ființe, precum biciclete, mașini, macarale și altele asemenea.

În privința păpușii de bumbac fără trăsături limpede conturate, chiar dacă are membre, cap și gât, dar nu are ochi și nas, nu este nicio problemă, fiindcă nu imită creația lui Allah.

Întrebare: Care este hotărârea asupra modelării unor asemenea păpuși din lut, dacă lutul este frământat din nou imediat după aceea?

Oricine face ceva care imită creația lui Allah intră sub incidența hadithului:

لعن النبي صلى الله عليه وسلم المصورين

Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — i-a blestemat pe făuritorii de imagini.[51]

أشد الناس عذابا يوم القيامة المصورون

Cei mai aspru pedepsiți oameni în Ziua Învierii vor fi făuritorii de imagini.[52]

51 Relatat de al-Bukhārī, Cartea divorțului, capitolul despre câștigul prostituatei, nr. 5347.

52 Relatat de al-Bukhārī, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre pedeapsa făuritorilor de imagini în Ziua Învierii, nr. 5950; și de Muslim, Cartea

Însă, după cum am spus, dacă înfățișarea nu este limpede — nu are ochi, nas, gură ori degete —, nu este o reprezentare completă și nu imită creația lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Întrebare: Când copiii se joacă împreună, iar băiatul joacă rolul tatălui și fetița rolul mamei, sunt lăsați să facă aceasta sau sunt opriți? De ce?

Părerea mea este să fie opriți, fiindcă prin acest joc copilul poate ajunge treptat să doarmă împreună cu ea. Este mai potrivit să fie închisă această cale.

Întrebare: Unele povești au scopul de a-i învăța pe copii ori de a-i distra și iau diferite forme. Unele istorisesc întâmplări cu animale care vorbesc, pentru a-l învăța pe copil urmările rele ale minciunii. De pildă, o vulpe joacă rolul medicului, minte găina și o înșală, apoi vulpea cade într-o groapă din pricina minciunii sale. Care este părerea dumneavoastră despre asemenea povești?

În această privință îmi suspend judecata, fiindcă animalele sunt înfățișate altfel decât au fost create: vorbesc, tratează boli și pedepsesc. Se poate spune că scopul este să fie dată o pildă. Totuși, nu spun nimic hotărât în această privință.

Întrebare: Există și povești pe care o mamă i le spune copilului ei, care ar putea să se întâmple, chiar dacă nu s-au întâmplat. De pildă: *„Un copil pe nume Ḥasan le-a făcut rău vecinilor, s-a cățărat pe zidul lor, a căzut și și-a rupt mâna.”* Prin asemenea povești, copilul poate învăța unele virtuți și însușiri bune. Sunt ele minciună?

Se pare că nu este nicio problemă dacă sunt spuse ca exemple: *„Există un copil”* ori *„un băiat”*, fără să se dea un nume anume și fără să fie înfățișate ca întâmplări reale. Ele sunt pilde, nu întâmplări adevărate. În orice caz, nu este nicio problemă cu asemenea povești, fiindcă aduc folos și nu pricinuiesc rău.

Întrebare: În programele școlare, copilului i se cere să deseneze o ființă însuflețită ori i se dă, de pildă, o parte dintr-o găină și i se spune să o completeze. Uneori i se cere

---

îmbrăcămintei, capitolul despre faptul că îngerii nu intră într-o casă în care se află un câine sau o imagine, nr. 2109.

să decupeze imaginea și să o lipească pe hârtie ori i se dă o imagine ca să o coloreze. Care este părerea dumneavoastră?

Părerea mea este că acest lucru este interzis și trebuie oprit. Cei care răspund de învățământ trebuie să-și împlinească răspunderea în această privință și să oprească aceste lucruri. Dacă vor să arate priceperea elevului, îi pot cere să deseneze o mașină, un copac ori alte lucruri din cele pe care le cunoaște. Prin aceasta se vede cât de inteligent este, cât de atent și cât de bine aplică lucrurile. Acestea sunt dintre încercările cu care Satana i-a împovărat pe oameni. Altfel, nu există nicio deosebire, în privința priceperii la desen, între a contura un copac, o mașină, un palat ori un om.

Consider că cei răspunzători trebuie să oprească acestea. Dacă oamenii sunt totuși puși la încercare și nu pot evita desenul, să deseneze un animal fără cap.

Întrebare: Trebuie șterse imaginile din cărți? Separarea capului de trup printr-o linie înlătură interdicția?

Consider că nu trebuie șterse, fiindcă aceasta ar fi foarte greu. Scopul acestor cărți nu este imaginea, ci cunoașterea pe care o cuprind. Trasarea unei linii între gât și trup nu schimbă înfățișarea imaginii.

Întrebare: Copilul poate rămâne corigent dacă nu face desenul cerut la școală, adică poate să nu primească nota pentru desen și astfel să nu promoveze.

Dacă așa stau lucrurile, elevul poate fi constrâns să facă aceasta, iar păcatul cade asupra celui care i-a poruncit și l-a însărcinat cu ea. Sper însă ca cei răspunzători să nu ducă lucrurile până acolo încât să-i silească pe robii lui Allah la neascultare față de El.

Întrebare: În unele grădinițe, copiii învață până la cinci ori șase ani, fetițele împreună cu băieții. Care este vârsta până la care este îngăduit? În multe asemenea locuri, femeile îi învață atât pe băieți, cât și pe fete. Care este părerea dumneavoastră și până la ce vârstă îi este îngăduit femeii să-l învețe pe un copil?

Consider că această chestiune trebuie înaintată Consiliului Marilor Învățați spre cercetare, fiindcă poate deschide calea

amestecului dintre sexe în viitor și pe termen lung. În principiu, simpla adunare a copiilor împreună nu constituie o problemă. Mă tem însă că acestea ar putea fi planuri menite să devină trepte spre lucruri mai mari, după cum mi se pare; Allah știe mai bine. De aceea, aceste școli trebuie aduse în atenția Consiliului Marilor Învățați ori a altor autorități răspunzătoare, care le pot opri după cercetare.

Întrebare: În unele școli, elevii și elevele sunt separați, dar cei care le predau atât băieților, cât și fetelor sunt femei. Până la ce vârstă îi este îngăduit femeii să-l învețe pe băiat?

Răspunsul este cel pe care l-am dat: trebuie oprit orice lucru care deschide calea amestecului, oricare ar fi situația sa.

4 Întrebări despre îmbrăcămintea copiilor

Întrebare: Multe haine pentru copii au imagini ale ființelor însuflețite. Unele sunt obiecte tratate fără grijă, precum încălțămintea sau lenjeria copiilor sub trei ani, iar altele sunt păstrate cu grijă și menținute curate. Care este hotărârea asupra acestor haine?

Învățații spun că este interzis să-l îmbraci pe copil cu ceea ce este interzis să poarte adultul. Dacă hainele cu imagini sunt interzise adultului, este interzis să fie îmbrăcat și copilul cu ele.

Musulmanii ar trebui să boicoteze asemenea haine și asemenea încălțăminte, ca oamenii răului și ai stricăciunii să nu pătrundă la noi pe aceste căi. Dacă nu sunt cumpărate, aceia nu vor mai găsi o cale să le aducă în aceste țări și nu vor mai socoti ușoară răspândirea lor.

Întrebare: Le este îngăduit băieților să poarte ceea ce le este specific fetelor, precum aurul și mătasea, și invers?

Răspunsul se înțelege din cel dintâi. Am spus că învățații consideră interzis să-l îmbraci pe copil cu ceea ce îi este interzis adultului. De aceea, este interzis să-i îmbraci pe băieți cu ceea ce le este specific fetelor, și invers.

Întrebare: Intră aici și lăsarea hainelor băieților să atârne prea jos?

Da, intră.

Întrebare: Dar imitarea necredincioșilor, de pildă prin șapcă sau pantaloni?

Aceasta este o altă chestiune. Imitarea necredincioșilor de către musulmani, în îmbrăcăminte sau în altceva, este interzisă, fie că este vorba despre băieți ori fete, mici ori mari. Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

من تشبه بقوم فهو منهم

Cine imită un neam face parte dintre ei.[53]

Musulmanii trebuie să aibă o identitate puternică, care să-i ferească de dependența față de alții. Ei au întâietate, iar religia lor are întâietate, după cuvintele Preaînaltului:

﴿وَلَا تَهِنُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾

Nu slăbiți și nu vă întristați! Voi aveți întâietate, dacă sunteți credincioși.
Coran 3:139

Și Preaînaltul a spus:

﴿هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ﴾

El este Cel care l-a trimis pe Trimisul Său cu îndrumarea și cu religia adevărului, ca să o facă să biruie peste toate religiile.
Coran 9:33 — fragment

Întrebare: Le este îngăduit copiilor, băieți ori fete, să poarte haine scurte care le lasă coapsele la vedere?

Se știe că, în hotărârea juridică despre acoperire, unui copil sub șapte ani nu i se stabilește o zonă intimă. Însă obișnuirea băieților și a celorlalți copii cu aceste haine scurte și lipsite de pudoare le

53 Referința acestui hadith a fost indicată anterior.

va face, fără îndoială, ușoară descoperirea părților intime în viitor. Poate că omul nu se va mai rușina când își descoperă coapsa, fiindcă o descoperea în copilărie și nu-i păsa. Atunci oamenii vor privi părțile intime ale celorlalți fără să simtă că ar fi ceva oprit ori rușinos.

De aceea, consider că trebuie opriți copiii de la asemenea haine, chiar dacă sunt mici, și trebuie îmbrăcați cuviincios, departe de lucrul oprit.

Întrebare: Care este hotărârea asupra găuririi urechii unei fete pentru a purta podoabe de aur, precum cerceii? Este aceasta o mutilare și o chinuire, după cum spun unii juriști?

Opinia corectă este că nu este nicio problemă, fiindcă acesta este un mijloc prin care se ajunge la împodobirea îngăduită. Este dovedit că femeile Companionilor aveau cercei pe care îi purtau în urechi. Durerea este ușoară, iar dacă găurirea se face în copilărie, locul se vindecă repede.

Întrebare: Se aplică aceasta și găuririi nasului?

Da, după părerea celui care socotește nasul un loc de împodobire.

Întrebare: Care este hotărârea asupra raderii părului fetei la naștere ori mai târziu, în dorința ca părul să-i crească mai lung și mai des? Este Sunna ca părul ei să fie ras la naștere, asemenea băieților?

Raderea părului fetei în ziua a șaptea nu este Sunna, așa cum este în cazul băiatului. Cât despre raderea lui pentru folosul amintit, dacă acel folos se confirmă, învățații spun că raderea capului femeii este nerecomandată. Totuși, dacă se dovedește că aceasta ajută părul să crească viguros și des, se poate spune că nu este nicio problemă, fiindcă se știe că nevoia înlătură caracterul nerecomandat al unui lucru.

Întrebare: De la ce vârstă a copilului trebuie femeia să se acopere înaintea lui: de la vârsta discernământului ori de la pubertate?

Allah Preaînaltul spune, în contextul celor înaintea cărora pot fi arătate podoabele:

﴿أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُواْ عَلَىٰ عَوْرَٰتِ ٱلنِّسَآءِ﴾

Ori copiilor care nu cunosc încă intimitățile femeilor.
Coran 24:31 — fragment

Dacă un copil a ajuns să cunoască intimitățile femeii, o privește și vorbește mult cu ea, femeii nu îi este îngăduit să se descopere înaintea lui. Aceasta diferă de la un copil la altul, după pornirile lui și după cei cu care stă. Un copil care stă cu oameni ce vorbesc mult despre femei poate căpăta un interes pentru ele, deși, fără această împrejurare, ar fi fost nepăsător și nepreocupat de femei. Important este că Allah a delimitat chestiunea prin cuvintele:

﴿أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُواْ عَلَىٰ عَوْرَٰتِ ٱلنِّسَآءِ﴾

Ori copiilor care nu cunosc încă intimitățile femeilor.
Coran 24:31 — fragment

Acesta este copilul înaintea căruia femeia își poate arăta podoabele: cel care nu cunoaște intimitățile și nu este preocupat de femei.

Întrebare: Atingerea organului băiatului pentru a înlătura murdăria anulează abluțiunea?

Nu anulează abluțiunea.

Întrebare: Le este îngăduit tatălui sau mamei să-l pedepsească pe copil prin lovire ori punându-i în gură ceva amar sau iute, precum ardeiul, dacă a făcut o greșeală?

Educarea prin lovire este îngăduită dacă a ajuns la o vârstă la care poate învăța astfel, de regulă zece ani. Nu este îngăduit să i se dea ceva iute, fiindcă îl poate afecta, poate să-i producă leziuni în gură ori arsură în stomac, pricinuindu-i rău. Lovirea, în schimb, este pe exteriorul trupului și nu este o problemă dacă îl educă și nu este severă.

Întrebare: Dar sub zece ani?

Sub zece ani trebuie cercetată situația. Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace —

إنما أباح الضرب لعشر على ترك الصلاة

a îngăduit lovirea la zece ani pentru părăsirea rugăciunii.

De aceea, situația celui sub zece ani se cercetează: poate avea înțelegere, pricepere și un trup destul de dezvoltat ca să suporte pedeapsa, mustrarea și educarea, sau poate să nu le aibă.

Întrebare: Este vreo problemă dacă mama și tatăl îl învață pe copilul lor mic Coranul, știind că îl poate recita în baie, când își face nevoile, ori într-un fel nepotrivit Coranului cel Nobil, deși i se atrage atenția de multe ori?

Da, mama și tatăl ar trebui să-l învețe pe copil Coranul cel Nobil și să-l avertizeze să nu îl recite în asemenea locuri nepotrivite. Dacă totuși copiii fac aceasta, ei nu au încă răspunderea religioasă și nu au păcat. Când tatăl ori mama îl aude recitând într-un loc nepotrivit, să-i vorbească și să-i explice că nu este îngăduit.

S-a transmis în mod autentic în Ṣaḥīḥ al-Bukhārī:

أن عمرو بن سلمة الجرمي صار إماما لقومه وهو ابن ست أو سبع سنين، وكان ذلك في عهد النبي صلى الله عليه وسلم

ʿAmr ibn Salama al-Ǧarmī a devenit imam al oamenilor săi când avea șase ori șapte ani, iar aceasta s-a întâmplat în vremea Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace.

Întrebare: Dacă locuința are o curte înconjurată de zid, în care copiii se joacă, i se aplică hadithul despre ținerea

copiilor înăuntru la apus, când se răspândesc diavolii? Sau se aplică numai străzii din afara casei?

Hadithul se referă la strada din afara casei. Înăuntrul casei nu este nicio problemă.

Întrebare: În timpul rugăciunii, femeia trebuie să-și oprească micuțul să treacă înaintea ei, dacă acest lucru se întâmplă de multe ori și împingerea lui îi răpește concentrarea? Dacă se roagă singură, se teme să nu pățească el ceva rău.

În această situație nu este nicio vină pentru ea dacă îl lasă să treacă înaintea ei, atunci când trece des și se teme că oprirea lui i-ar strica rugăciunea, după cum au spus învățații — Allah să aibă milă de ei. Ar trebui însă să-i dea ceva cu care să se joace lângă ea. Când copilul primește ceva cu care să se joace, acel lucru îl ține departe de altele. Dacă se agață însă de mamă din pricina foamei ori a setei, mai bine este ca ea să amâne rugăciunea până îi împlinește nevoia, apoi să se îndrepte spre rugăciunea ei.

Glosar

Maḥram مَحْرَم

Persoană cu care căsătoria este interzisă definitiv din pricina rudeniei, alăptării ori alianței de familie, în condițiile Legii islamice.

ʿAwra عورة

Părțile trupului care trebuie acoperite; întinderea acoperirii diferă după situație și după persoanele de față.

Ḥijāb حجاب

Acoperirea și despărțirea prin care femeia își păstrează pudoarea înaintea bărbaților care nu îi sunt maḥram.

Niqāb نقاب

Acoperământ al feței cu deschizătură pentru ochi.

Iḥrām إحرام

Starea rituală de intrare în pelerinaj sau în ʿumra, în care se aplică interdicții specifice.

Mahr مهر

Darul de căsătorie datorat de soț soției și care îi aparține acesteia; în traducere este numit și zestre.

ʿIdda عدة

Perioada de așteptare pe care femeia o respectă după despărțire sau după moartea soțului, potrivit situației sale.

Janāba جنابة

Stare de impuritate rituală majoră care impune îmbăierea rituală.

Sutra سترة

Reper așezat înaintea celui care se roagă, pentru a delimita locul rugăciunii.

Qibla قبلة

Direcția Kaʿbei, spre care musulmanul se îndreaptă în rugăciune.

Duff دف
Tobă de mână ale cărei folosiri permise sunt precizate în răspunsurile despre nuntă.

Dirham درهم
Monedă de argint și unitate de măsurare a argintului, menționată în relatarea despre darul de căsătorie.

Uqiyya أوقية
Unitate de măsură pentru argint; în relatarea citată, patru uqiyya însumează o sută șaizeci de dirhami.

Sunna سنة
Învățătura și practica Profetului Muḥammad, transmise prin vorbele, faptele și încuviințările sale.

Bibliografie

1. Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn, Majmūʿat asʾila tahumm al-usra al-muslima (مجموعة أسئلة تهم الأسرة المسلمة). Culegere publicată sub îngrijirea Fundației Șeicului Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn; Dār al-Waṭan, Riad, ediția I, 1423 H / 2002.

2. Coranul. Textul arab al citatelor: Tanzil Project, Uthmani 1.1. https://tanzil.net

3. Al-Bukhārī, al-Ṣaḥīḥ.

4. Muslim, al-Ṣaḥīḥ.

5. Abū Dāwūd, al-Sunan.

6. Al-Tirmidhī, al-Jāmiʿ.

7. Al-Nasāʾī, al-Sunan.

8. Ibn Mājah, al-Sunan.

9. Aḥmad ibn Ḥanbal, al-Musnad.

10. Ibn Ḥajar al-ʿAsqalānī, Bulūgh al-marām.

11. Al-Shawkānī, Nayl al-awṭār.

12. Al-Qurṭubī, comentariul Coranului.

Indice

aur 3, 71, 98
căsătorie 47, 64, 65, 66, 71, 77
copii 9, 13, 65, 90, 91, 93, 96, 97
credință 65, 77, 89
divorț 75, 82
îmbrăcăminte 17, 44, 58, 59, 87, 97
jucării 90
maḥram 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 24, 25, 27, 30, 31, 33, 35, 36, 38, 40, 44, 47, 50, 51, 53, 54, 57, 59, 60, 80
menstruație 23
muzică 90
niqāb 25, 30, 37, 38
păr 2, 3, 4, 20, 22, 48, 50, 61, 81
privire 39, 67
rugăciune 61, 62, 68, 69
tutore 79
zestre 70, 71, 76, 79

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

VIAȚĂ DE FAMILIE

Întrebări pentru familia musulmană

Îndrumări despre căsătorie și creșterea copiilor.

Răspunsuri despre îmbrăcăminte și pudoare, legăturile de familie, viața soților, jucării și deprinderile de rugăciune, cu dovezi din Coran și Sunna.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro